

Vaksdal kommune

MØTEINNKALLING ADMINISTRASJONSUTVALET

Møtedato: 07.02.2023
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: 10:00 - 11:30

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast på [møteportalen](#) eller til Rikke Haagensen epost rikke.haagensen@vaksdal.kommune.no

Fast orientering frå HR-leiar.

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
01/2023	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
02/2023	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL
03/2023	REFERATSAKER OG MELDINGAR
04/2023	Gjennomgang av kommunen sitt behov for lærlingar i alle sektorer
05/2023	Inspel til debatthefte II, 2023 - Mellomoppgjeret 2023

31. januar 2023

Hege Eide Vik
Leiar

Vaksdal kommune

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
01/2023	Administrasjonsutvalet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Rikke Haagensen	FE-033	22/1461

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
02/2023	Administrasjonsutvalet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Rikke Haagensen	FE-033	22/1461

GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Vedlegg:

Protokoll - Administrasjonsutvalet - 29.11.2022

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Protokollen vert godkjent slik han ligg føre.

MØTEPROTOKOLL ADMINISTRASJONSUTVALET

Møtedato: 29.11.2022
Møtestad: Kommunestyresalen
Møtetid: 10:00 - 11:30

Fast orientering frå HR-leiar.

Møtedeltakarar:

Medlemmer	Parti	Rolle
Hege Eide Vik	SP	Utvalsleiar
Kjartan Haugsnes	SV	Nestleiar
Boris Groth	FRP	Medlem
Amalie Johnsen Lunde	H	Medlem
Thor Andersen	AP	Medlem
Lillian Seim		Arbeidstakarrepr.
Marit Midtun		Arbeidstakarrepr.
Nina Johnsen		Arbeidstakarrepr.

Varamedlemmer	Parti	Rolle
Trond Olav Magnussen	H	Varamedlem
Ståle Kallestad Hesjedal	AP	Varamedlem

Forfall	Parti	Møtande varamedlem
Erlend Hesjedal-Johannessen	H	Trond Olav Magnussen
Heidi Rongved	AP	Ståle Kallestad Hesjedal

Andre møtande:

Atle Fasteland, Randi Solveig Pedersen, Rikke Haagensen, Ann Kristin Bolstad

Saksliste

SAKSNR **TITTEL**
17/2022 **GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE**
18/2022 **GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL**

Vaksdal kommune

- 19/2022 REFERATSAKER OG MELDINGAR
- 20/2022 Revidert sak: Lønspolitikk - Kompetansetillegg
- 21/2022 BUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023-2026 - VAKSDAL KOMMUNE

17/2022: GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Administrasjonsutvalet 29.11.2022

Behandling:

Samrøystes vedteke.

ADM - sak 17/2022 Vedtak/Tilråding:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

18/2022: GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Protokollen vert godkjent slik han ligg føre.

Administrasjonsutvalet 29.11.2022

Behandling:

Samrøystes vedteke.

ADM - sak 18/2022 Vedtak/Tilråding:

Protokollen vert godkjent slik han ligg føre.

19/2022: REFERATSAKER OG MELDINGAR

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tekne til orientering.

Administrasjonsutvalet 29.11.2022

Behandling:

Samrøystes vedteke.

ADM - sak 19/2022 Vedtak/Tilråding:

Referatsakene vert tatt til orientering.

20/2022: Revidert sak: Lønspolitikk - Kompetansetillegg

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunedirektøren tilrår følgjande vedtak til lokal lønspolitikk:

- Det blir gitt kompetansetillegg for stillingar i HTA kapittel 4 med beløp og trinn slik som vedtatt i lokal lønspolitikk (også for UNDERVISNINGSSILLINGAR).

I tilfeller kor kompetansetillegg gir høgare løn enn det som tariffavtalen gir ved opprykk til neste/høgare stillingskode, skal løna være slik som tariffen ved opprykk tilsier.
- Det blir gitt kompetansetillegg for stillingar i HTA kapittel 4 ved gjennomført relevant etter- og vidare utdanning:

75 studiepoeng gjer kr 32 500,- utover tariffesta løn
90 studiepoeng gjer kr 37 000,- utover tariffesta løn
105 studiepoeng gjer kr 43 500,- utover tariffesta løn
120 studiepoeng gjer kr 50 000,- utover tariffesta løn

Tilleggsforslag frå Sv, SV og H:

Nytt pkt. 2

Administrasjonsutvalet ønskjer å få tilbake sak som ser permisjonsreglement som vedteke 28.02.2022, strategisk kompetanseplan som presentert 31.05.22 og lønspolitikk – kompetansetillegg i ein samanheng.

Administrasjonsutvalet er oppteken av likebehandling av alle tilsette. For å sikre dette må kommunen syte for at rammene rundt etter og vidareutdanning for tilsette er på plass.

Ny sak må minimum innehalde svar på følgjande:

- Er det utarbeida kompetanseplanar i einingane?

- Har einingane kompetansekartleggingsverky og brukar dette?
- Har einingane oversikt over kvar det manglar kompetanse og utarbeida planar for dette?
- Har kommunen/einingane verky utover å «motivera» dei tilsette til å auke kompetansen sin? Er det eit felles regelverk for tidsbruk, lese og reisefri, økonomisk stønad, fri på eksamen osv. utover HTA?
- Er det klare avtaler om kva ny – auka kompetanse og korleis dette skal brukast.
- Strategisk kompetanseplan skal diskuterast i arbeidsgruppa i møte 4 til 6 gonger i året – er det gjennomført i 2022?
- Er det vurdert å opprette eit kompetansefond i kommunen for å sikre like vilkår økonomisk for å kunne ta etter og vidareutdanning? Ved å vri den kommunale pengebruken til å skaffe seg strategisk kompetanse får ein og frå kommunen si side eit føreseieleg system for konkret spørje etter kompetanse kommunen er på jakt etter.
- Har kommunen oversikt og nyttar kommunen seg fullt ut av statlege ordningar for kompetanseløft?

Administrasjonsutvalet 29.11.2022

Behandling:

Administrasjonsutvalet drøftar.

Einingsleiar Randi Solveig Pedersen svarar på spørsmål frå medlemmane.

Røysting:

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Tilleggsforslag frå Kjartan Haugsnes (SV) på vegner av Sp, SV og H vart samrøystes vedteke.

ADM - sak 20/2022 Vedtak/Tilråding:

- Det blir gitt kompetansetillegg for stillingar i HTA kapittel 4 med beløp og trinn slik som vedtatt i lokal lønspolitikk (også for UNDERVISNINGSSILLINGAR).

I tilfeller kor kompetansetillegg gir høgare løn enn det som tariffavtalen gir ved opprykk til neste/høgare stillingskode, skal løna være slik som tariffen ved opprykk tilsier.
- Det blir gitt kompetansetillegg for stillingar i HTA kapittel 4 ved gjennomført relevant etter- og vidare utdanning:

75 studiepoeng gjer kr 32 500,- utover tariffesta løn
90 studiepoeng gjer kr 37 000,- utover tariffesta løn
105 studiepoeng gjer kr 43 500,- utover tariffesta løn
120 studiepoeng gjer kr 50 000,- utover tariffesta løn

Administrasjonsutvalet ønskjer å få tilbake sak som ser permisjonsreglement som vedteke 28.02.2022, strategisk kompetanseplan som presentert 31.05.22 og lønspolitikk – kompetansetillegg i ein samanheng.

Administrasjonsutvalet er oppteken av likebehandling av alle tilsette. For å sikre dette må kommunen syte for at rammene rundt etter og vidareutdanning for tilsette er på plass.

Ny sak må minimum innehalde svar på følgjande:

- Er det utarbeida kompetanseplanar i einingane?
- Har einingane kompetansekartleggingsverky og brukar dette?
- Har einingane oversikt over kvar det manglar kompetanse og utarbeida planar for dette?
- Har kommunen/einingane verky utover å «motivera» dei tilsette til å auke kompetansen sin? Er det eit felles regelverk for tidsbruk, lese og reiseфри, økonomisk stønad, fri på eksamen osv. utover HTA?
- Er det klare avtaler om kva ny – auka kompetanse og korleis dette skal brukast.
- Strategisk kompetanseplan skal diskuteras i arbeidsgruppa i møte 4 til 6 gonger i året – er det gjennomført i 2022?
- Er det vurdert å opprette eit kompetansefond i kommunen for å sikre like vilkår økonomisk for å kunne ta etter og vidareutdanning? Ved å vri den kommunale pengebruken til å skaffe seg strategisk kompetanse får ein og frå kommunen si side eit føreseieleg system for konkret spørje etter kompetanse kommunen er på jakt etter.
- Har kommunen oversikt og nyttar kommunen seg fullt ut av statlege ordningar for kompetanseløft?

21/2022: BUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023-2026 - VAKSDAL KOMMUNE

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 for Vaksdal kommune slik det ligg føre med spesifikasjon av drifts- og investeringsbudsjett. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele nettoramman innafor tenesteområda, og kan gjere budsjettendingar innafor områda som ein del av den løpande drifta som ikkje er av prinsipiell karakter.
2. Skatt på inntekt og formue vert skriven ut etter dei til kvar tid gjeldande reglar.
3. I medhald av eigedomsskattelova § 2 og §3a vert det skriva ut eigedomsskatt på faste eigedomar i heile kommunen i 2023. Alminneleg eigedomsskattesats vert sett til 7 promille i 2023 med unntak av eigedomsskatt for bustad- og fritidseigedomar som vert sett til 3,2 promille. Botnfrådrag for bustaddelen på eigedomar vert sett til kr 0,-. Reduksjonsfaktor på 30 % er tatt inn. For kraftanlegg vert § 8B i eigedomsskattelova lagt til grunn. For eigedom eigd av stiftingar og institusjonar med allmennyttig formål, som er ført opp på eigedomsskattekontoret si liste av 26.02.2010, vert det i medhald av § 7a gjeve fritak for eigedomsskatt. Fritak vert gjeve i 10 år for nye bygningar som heilt eller delvis vert nytta til husvære jf §7c. Eigedomsskatten for 2023 forfell til betaling i 4 terminar saman med kommunale avgifter, med unntak av private hushaldningar som kan velje fleksible

betalingsterminar.

4. Kommunestyret godkjenner ei investeringsramme på kr 95.550.000,- i 2023. Kommunedirektør får fullmakt til låneopptak i Husbanken av kr 6.000.000,- til vidare utlån av formidlingslån i 2023. Alle lån i kommunen sin låneportefølje kan refinansierast i budsjettåret 2023. Kommunedirektøren har i samsvar med finansreglementet fullmakt til å godkjenne moglege refinansiering av låna og lånevilkåra.

5. Kommunedirektør får fullmakt til å redigere, rette feil og innarbeide kommunestyret sine vedtekne framlegg. Ajourført budsjettdokument vert lagt fram for Formannskapet.

6. Gebyr og betalingssatsar etter «Vedlegg – Betalingssatsar 2023» vert godkjent. Nye betalingssatsar og avgifter vert gjort gjeldande frå 01.01.2023, med mindre lov eller forskrift set andre fristar.

7. Lokal forskrift om gebyr for sakshandsaming vert vedtatt med heimel i plan- og bygningslova § 33-1, matrikelova § 32, eigarseksjonslova §§ 7, 14 og 15, ureiningslova § 52a, hamne og farvasslova §§ 6 og 25 samt forvaltningslova § 27a jf forskrift om gebyr for handsaming av konsesjonssaker. Forskrifta ligg som vedlegg til Årsbudsjett 2023 og vert å kunngjere lokalt.

8. Feie- og tilsynsgebyr for 2023 vert fastsett med heimel i lov av 14.juni 2002 nr. 20 om Brannvern, § 28.

9. Vass- og avlaupsgebyr for 2023 vert fastsett med heimel i Lov om kommunale vass- og avlaupsanlegg (§3), Forskrift om begrensning av forureining (§16) og Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune.

10. Slamtømmegebyr for 2023 vert vedteke i medhald av Forureiningslova §26.

11. Fastsetjing av eigenandeler for 2023 for kommunale helse og omsorgstenester i og utanfor institusjon vert fastsett i samsvar med Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunedirektøren får fullmakt til å gjera unntak frå satsane når særlege tilhøve gjer seg gjeldande.

12. Det kommunale skatteøyret vert vedteke i tråd med nivå i statsbudsjettet kvart år.

13. Overføring til Vaksdal Kyrkjelege Fellesråd for 2023 vert sett til 4.000.000,-, utanom bevilgningar i investeringsbudsjettet.

Tilleggsforslag frå Lillian Seim på vegner av Fagforbundet:

Fagforbundet ber om at arbeidstakarorganisasjonane vert involvert så tidleg som mogleg ved føreslag budsjett, omorganisering eller organisasjonsendring.

Vaksdal kommune skal ikkje nytta seg av Arbeidsmiljøloven si opning for midlertidige tilsetjingar, men tilsetje i faste stillingar.

Arbeidet med heile faste stillingar skal intensiveres.

Ingen arbeidstakara skal bli sagt opp eller få reduserte stillingar som fylgje av omstillingar/nedbemanning i 2023.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet 22.11.2022

Behandling:

Endringsforslag frå Thor Andersen, AP, på vegner av AP:

Arbeiderpartiet

Forslag til budsjettendringer for 2023

Vaksdal kommune

Oppvekst 3 390 00

Forslag Ap 1 Skole 3 000 000 Opprettholde kvalitet

Forslag Ap 2 Prøveprosjekt skolemat 320 000 Ungdomsskolen

Forslag Ap 3 Priser folkebad 70 000 Ny prisordning

Helse og mestring 300 000

Forslag Ap 4 Ressurssenter Vaksdal 150 000 Teknologi

Forslag Ap 5 Ressurssenter Vaksdal 150 000 Møbler

Digitalisering, innovasjon og samfunn 2 000 000

Forslag Ap 6 Renhold 500 000 Heltidskultur

Forslag Ap 7 Brann 1 500 000 Opplæring

Sum drift 5 690 000

Investeringer 1 700 000

Forslag Ap 8 Stamnesvegen 850 000 Veilys

Forslag Ap 9 Stamnesvegen 850 000 Veilys

Drift

Ap 1

Styrke oppvekst. Vi vet det ikke er tatt høyde lønnsoppgjør i budsjettforslaget.

Vi er redd de foreslåtte rammer vil gå utover kvaliteten i skolene.

Ap 2

Vi ønsker og sett i gang et prøveprosjekt fra høsten 2023 og fram til nyttår for ungdomsskoleelevene hvor det tilbys gratis skolemat. Med og prøve dette ut vil vi få et grunnlag hvor positiv og negative sider vil komme frem.

Ap 3

Vi ønsker en ny prisordning for folkebadet på Dale Jf deler av vårt forslag 80.2022 i Formannskapet.

- Det vert frå 2023 innført ei ordning der barn til og med 16 år får gratis inngang.
- Det vert frå 2023 innført ei ordning der pensjonister over 67 år får gratis inngang.
- Studenter bosatt i kommunen får gratis inngang i badets åpningstider
- Andre betalende grupper får tilbud om å kjøpe klippekort som gjev ein redusert billettpris.

Ap 4

Konsekvenser av kommunaldirektørens budsjett framlegg gir begrensninger i ny teknologi innenfor sektoren Helse og meistring. Vi ønsker en tilleggs bevilgning på 150 000 til videre utbygging av RoomMate på ressursenteret på Vaksdal.

RoomMate er et produkt innen velferdsteknologi og tilbyr visuelt og anonymisert digitalt tilsyn med automatisk alarmering i kritiske situasjoner.

Ap 5

Ressurssenteret på Vaksdal har i tillegg behov for fornyelse av deler av møblementet. Vi tar signalene og setter av 150 000 til formålet.

Ap 6

Renholdsavdelingen i Vaksdal har i høst blitt presset i forhold til den gode utviklingen av heltidskultur de har arbeidet for over lengre tid med. Forslag i høst om oppdeling av fulle stillinger, dette også en konsekvens av fjerningen av en stilling i årets budsjett. Vi ønsker og styrke renholdsavdelingen med

500 000 til bruk for og videreføre den gode utviklingen med heltidskultur i avdelingen.

Ap 7

Brann brannvern har et akutt behov for opplæring av sine mannskaper for og kunne tilfredsstille de kravene som er vedtatt av kommunestyret, (sak 28.2019) og opprettholde kommunen sitt beredskapsansvar til en hver tid.

Det har vært utfordringer på dette området i 2022, derfor går vi inn med 1,5 mill for at kommunens ansvar blir ivaretatt.

Innvesteringer

Ap 8 og 9

Innvesteringer handler i denne omgang om veilys på 2 kommunale veier i Vaksdal.

Vi ønsker gatelys langs den kommunale veien fra Leiro og opp på Stamnes, og veien fra krysset nede på Straume og opp den kommunale vegen.

Disse 2 veiene er henholdsvis 330 og 350 meter lange. Vi setter av samlet 1,7 mill til dette prosjektet.

Tekstforslag

Ap 10

Kommunestyret ber om at arbeidstakerorganisasjonene vert involvert så tidlig som mulig ved forslag budsjett, omorganisering eller organisasjonsendring.

Vaksdal kommune skal ikke nytte seg av Arbeidsmiljøloven sin åpning for midlertidig tilsetninger, men tilsette i faste stillinger.

Arbeidet med hele faste stillinger skal intensiveres.

Ingen arbeidstakere skal bli sagt opp eller få reduserte stillinger som følge av omstillinger/nedbemanning i 2023.

Ap 11

Kommunestyret ber om at det blir laget en plan for rekrutering for vaktmestere/byggdrifere og tekniskuteetat.

Planen skal inneholde framtidig kompetansebehov/fagbehov. Tall på ansatte. Plan for lærlinger innen Byggdrifterfaget.

Endringsforslag frå Erlend Hesjedal Johannessen, H, på vegner av Sp, SV og Høgre:

Budsjett 2023 - Fellesforslag SP, SV og Høgre

I SP, SV og Høgre sitt endringsforslag til kommunedirektøren sitt budsjettforslag for 2023 held partia fram med dei satsingane som tidlegare år har vore prioritert. Born og unge står i sentrum og vert prioritert og det skal framleis satsast på nærings- og arealpolitikk for å utvikla kommunen vidare. Det skal i tillegg prioriterast å byggja vidare gode tenester for innbyggjarane våre, og på å gje dei tilsette rom til å utvikla tilbodet.

Vaksdal kommune er heldige som har gode inntekter frå kraft, og det skal koma innbyggjarane til gode. Det er denne kraftinntekta som har gitt oss høve til å gjera store investeringar i nybygg, og som gjer at kommunen er rigga økonomisk til omstilling. For 2023 er kraftinntektene ekstraordinært høg, og det gjev oss ein moglegheit til å ta nokre ekstra tak og investera i framtida.

I 2023 vert born og unge prioritert. Det forventta nedtrekket innan oppvekst vert redusert, kulturmidlane vert auka, eit inkluderingsfond for born og unge vert oppretta og det skal satsast vidare på sommarjobbar for ungdom i kommunen. Det vert lagt inn midlar til å tilby næringsrik mat til ungdomskulelevane i Vaksdal, eit tiltak som samtidig styrkar AO-senteret. Det skal startast eit

forprosjekt av ny barnehage på Dale, samt eit forprosjekt av oppveksttun på Stanghelle i samband med K5-utbygginga.

Det er også funne rom til å oppretthalde 1,4 stilling innan helse. Dette vert å sjå som ein auke i grunnbemanninga i eininga.

I 2023 vert det prioritert å auka satsinga på næringsutvikling, i tråd med næringsplanen kommunestyret vedtok i mai 2022. Arbeidet i Vaksdal Næringssselskap vert styrka med ei ekstraløyving på kr. 500 000,-.

5 millionar kroner skal overførast til Næringsfondet, og det skal opprettast eit nytt breibandsfond på 6 millionar. Eigedomsskatten på næringsseigedom utanfor kraftproduserande sektor blir redusert, og det vert sett av midlar til å investera i næringsareal.

Del 1: Driftsbudsjett

Tiltak- drift

Varig tiltak Eingongstiltak

Oppvekst og kultur

Redusert nedtrekk 1 900 000 Note 1

Kulturmidler for born og unge 90 000 130 000 Note 2

Folketalsvekst 350 000 Note 3

Ung SoMe 150 000 Note 4

Skulemat på ungdomskulen 650 000 Note 5

Helse og meistring

Redusert nedtrekk 1 000 000 Note 6

Ung i helse 210 000 Note 7

Omsorgstønad 160 000 Note 8

Andre tiltak

Auke til Vaksdal Næringssselskap 500 000 Note 9

Styrking av næringsfond 5 000 000 Note 10

Breibandsfond 6 000 000 Note 11

ENØK-fond 3 000 000 Note 12

Vaskerobot 120 000 Note 13

Sum tiltak drift 3 010 000 16 250 000

Note 1: Redusert nedtrekk skule

Det er ynskjeleg å fortsetta den utviklinga som er gjort i skulane. Ved å redusera nedtrekket vert det sikra nok ressursar til oppfølging av elevar, og gje skulane moglegheit til å vidareutvikla tolærar-systemet.

Note 2: Kulturmidlar til born og unge

I budsjettvedtaket for 2022 oppretta ein kulturmidlar til born og unge. Desse midlane kan brukast til

tiltak som kjem born og unge til gode, til dømes til ekstra aktivitet/utgifter til positive tiltak i skulane, barnehagane og i Kulturskulen. Aktivitetsdag for elevar på mellomtrinnet vert vidareført.

I 2023 vert desse midlane auka, og dei skal i tillegg til allerede nevnte tiltak nyttast til etterspurt utbetring av Dalebadet. Det gjeld skjerming av vindauger, som høgaste prioritet, utstyr som til dømes rutsjebane og diverse utstyr til garderobane.

Posisjonspartia ynskjer også å oppretta eit inkluderingsfond på kroner 40 000, som skal dekke kostnader for påmeldingsavgift, treningsavgifter og utstyr som er naudsynt for å delta i idrett-, kultur-, og andre fritidstilbod. Målet med dette fondet er å sikra at alle born og unge har moglegheit til å delta på ein fritidsaktivitet. Det vert sett eit tak på kr. 2000 per born slik at mange kan få nytte av tilbodet.

Det skal utarbeidast retningslinjer og god informasjon for fondet. Ordninga er gjennomført i andre kommunar og det kan vere nyttig å sjå på retningslinjene dei har utarbeida, til dømes Voss Herad.

Note 3: Folketalsvekst

Å stabilisera og auka folketalet i Vaksdal er eit viktig og avgjerande arbeid kommunen står i. Det vert sett av midlar til tiltak som skal fremja tilflytting. Nyfødtdgåva vert vidareført.

Note 4: Ung i SoMe

I februar 2022 lanserte Vaksdal kommune nettsida mittvaksdal.no og instagramprofilen mittvaksdal, samt tok i bruk emneknaggen #mittvaksdal. Her finn både innbyggjarar og potensielle tilflyttarar relevant informasjon om bustad, arbeid og fritid i Vaksdal kommune. For å gjera nettsida, emneknaggen og instagramprofilen kjend skal Vaksdal kommune i 2023 engasjera ungdom gjennom Ung i SoMe til å arbeida på oppdrag for kommunen. Komite for folketalsvekst får i oppgåve å utarbeida avtalar for ungdom. Innlegga som vert produsert kan delast i kommunen sine kanalar, og i ungdommane sine kanalar. Komite for folketalsvekst orienterer kommunestyret om Ung i SoMe seinast i kommunestyremøtet i mai.

Note 5: Skulemat på ungdomsskulen

Kommunestyret ber om at det vert innført gratis skulemat tre dagar i veka (114) dagar i skuleåret så raskt som mogleg i 2023. Tiltaket er lagt inn med heilårsverknad frå og med 01.01.2023. Kommunestyret ber om at AO senteret vert leverandør av tenesta med bakgrunn i tilbod som vart presentert 01.11.2022. Det vert lagt opp til ei eiga løysing for Eksingedalen Oppveksttun.

Tiltaket vert evaluert etter at det har vore i drift eit heilt skuleår 23/24 våren 2024.

Note 6: Redusert nedtrekk

Stilling som er foreslått redusert ved ressursenteret på Vaksdal vert behalden innan helse og omsorg, auke i grunnbemanning.

Note 7: Ung i Helse

Det skal satsast vidare på Ung i Helse, og tiltaket vert no varig. Det blei gjennomført første gong

sommaren 2022, og fekk gode tilbakemeldingar frå både brukarane, dei tilsette og ungdommane. Difor vert summen dobla i 2023, slik at endå fleire ungdomar kan få moglegheit til å få sommarjobb.

Intensjonen er å gje lokal ungdom sommarjobb samstundes som ein kan skapa meir aktivitet for dei eldre om sommaren. I tillegg kan det og sjåast på som eit rekrutteringstiltak for framtida.

Note 8: Omsorgsstønad

Sats for omsorgsstønad vert auka i 2023 med 160 000 kr, eller omlag 40 kr. pr time. I 2023 skal nye retningsliner for omsorgsstønad handsamast i utval for Levekår. Timesats for omsorgsstønad skal regulerast etter årleg lønsoppgjer frå og med 2023.

Note 9: Vaksdal Næringssselskap

I svært mange år har den årlege løyvinga til VNS vore på 1.000.000 kroner. Dette beløpet har ikkje blitt justert, og nye vedtekter, snart ny styresamansetting og ny giv, bør gje grobotn for nye tiltak som vil krevja midlar. Det vert sett av 500.000 kroner frå næringsfondet for å styrka arbeidet selskapet skal gjera framover.

Note 10: Næringsfond

I 2022 vart næringsfondet slått saman med Landbruksfondet og gjort søkbart. I eit år med ekstra høg inntekt frå konsesjonskraft er det rett å styrke næringsfondet, og med det styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling i kommunen.

Note 11: Breibandsfond

Om me skal nå måla om tenleg breiband til heile kommunen i 2025, må breibandsplanen følgast opp med midlar. Estimert behov er 2 millionar i året dei neste tre åra, og derfor oppretter me eit breibandfond som skal dekke inn dette behovet. Me ser på full breibandsdekning i heile kommunen som svært viktig om me skal oppnå vekst i folketalet.

Note 12: Lokalt ENØK-fond

Kommunestyret ber administrasjonen utarbeide retningsliner slik at innbyggjarar i Vaksdal kommune kan søke om støtte til energisparande tiltak i primærbustad. Støtta skal vere bagatellmessig og grense oppad til kr. 20 000 kroner pr. husstand. Tiltak som kan gje støtte er:

- Luft til luft varmepumpe
- Solcellepanel
- Skifte av vindauger/dør
- Etterisolering

Ordninga skal i første omgang gjelde eit år fom. 01.01.2023 Støtta vert utbetalt etterskotsvis mot kvittering. Ordninga kjem som eit tillegg til eventuelle statlege ordningar.

Note 13: Vaskerobot

Kommunen må modernisera seg på alle områder, også innan reinhald. Kapasiteta på området er knapp, men ein kan nytta teknologi for å lette arbeidsmengda. For å frigje kapasitet til vask andre stader, ynskjer ein å gjennomføra eit prøveprosjekt med vaskerobot på ein eigna plass i kommunen. Det kan til dømes vera Turbinen eller annan høveleg stad. Det vert sett av pengar til å leiga ein vaskerobot i 2023, slik at ein får prøvd ut korleis dette fungerer.

Del 2: Investeringar

Tiltak - investeringar 2023 2024

Opparbeiding av næringsareal 10 000 000 Note 14

ENØK-tiltak kommunale bygg 1 000 000 Note 15

Prosjekt ny barnehage og nye omsorgsbustader på Dale 350 000 15 000 000 Note 16

Prosjekt oppvekstun på Stanghelle 350 000 Note 17

Trafikksikker kommune - vegljøs skuleveg 1 000 000 Note 18

Sum tiltak investeringar 12 700 000 15 000 000

Note 14: Opparbeiding av næringsareal

Det skal setjast av 10.000.000 kroner til opparbeiding av næringsareal i Vaksdal. Arealet skal bli planert, og infrastruktur skal vera klart med VVA til tomtegrensa.

Arealet skal klargjerast for sal til næringsdrivande og marknadsførast.

Arealet skal leggjast ut for sal med mål om å dekkja inn investeringskostnadene, samstundes skal det takast omsyn til kostnader for tilsvarende tomter i nærliggjande kommunar samt andre kommunar langs E16, som er naturleg å samanlikna med.

Målet er å få flest mogleg kvadratmeter opparbeida næringsareal for investert beløp, men prioriterte område er: 1. Dalegarden, 2. Norddalen, 3. Kommunal eigd tomt ved sidan av ny brannstasjon på Vaksdal. 4. Stanghelle Kai.

Note 15: ENØK-tiltak kommunale bygg

Vaksdal kommune må redusera straumforbruket, og må sjå på tiltak som solceller og andre ENØK-tiltak. Det vert sett av pengar i budsjettet for 2023 til å utgreia kva potensiale kommunen har innanfor ENØK-tiltak i kommunale bygg. Resterande beløp skal nyttast til å starta på tiltak som vert peika på i utgreiinga.

Note 16: Moglegheitsstudie/forprosjekt ny Dale Barnehage/ Elvavegen

Dale Barnehage har sårt behov for oppgradering, og det same har omsorgsbustadane i Elvavegen. I ei studie skal dei to behova sjåast i samanheng, og det skal gjennomførast eit forprosjekt for eit kombinasjonsbygg som inkluderer både barnehage og omsorgsbustadar.

Målet med prosjektet er å få til ei betre løysing for barnehageborna på Dale. Samtidig ynskjer ein å få vurdert moglegheita for betre og meir tilpassa bustader for bebuarar i Elvavegen.

Prinsipp for forstudia:

- Eit nytt bygg vert utgreia for bygging på Dale, fortrinnsvis på branntomta ved Messehagen, men ein kan og sjå på andre ledige areal.

- Det skal leggjast opp til eit energieffektivt bygg, og ein skal sjå på moglegheita for å byggja i miljøvenleg materiale.

Kommunestyret ber om at det vert utarbeida eit mandat for forprosjektet, som skal leggjast fram til handsaming i Formannskapet i fyrste kvartal 2023. Det vert sett av 350 000 kroner til forprosjektet.

Det vert i tillegg sett av 15 000 000 i økonomiplanperioden som delfinansiering av prosjektet. Eventuell resterande finansiering vert handsama når forprosjektet er ferdig.

Note 17: Forprosjekt oppveksttun på Stanghelle

Dagens barnehage på Stanghelle vil bli stengt i byggeperiode for K5, og vil mista mykje av utearealet etter endt bygging. Samtidig har Stanghelle skule behov for oppgradering. For å nytta arealet ved Stanghelle skule best mogleg, og for å sikra god drift, så må ein sjå dette i samanheng. Kommunestyret ber om at det vert utarbeida mandat for forprosjekt "Oppveksttun Stanghelle" og at dette kan handsamast i Formannskapet i fyrste kvartal 2023. Det vert sett av 350 000 kroner til forprosjektet.

Note 18: Trafikksikker kommune - vegljøs skuleveg

Det vert sett av 1 million kroner til vegljøs på kommunal skuleveg på Straume og Stamnes. Kommunestyret ber om at prosessen vert starta og eventuell meirkostnad vert lagt fram for kommunestyret.

Del 2: Saldering og omdisponering

2023 2024

Bruk av disposisjonsfond 31 660 000 15 000 000 Note 19

Gevinst frå aktiva 1 000 000 Note 20

Mindreinntekt eigedomsskatt på næring -700 000 Note 21

Sum auka ramme 31 960 000 15 000 000

Sum disponert til drift 19 260 000

Sum disponert til investeringar 12 700 000 15 000 000

Note 19: Bruk av disposisjonsfond

Med ekstra store inntekter i 2022 vert det prioritert å omdisponere delar av midlane i framtidsretta tiltak både i 2023 og seinare i økonomiplanperioda.

Note 20: Gevinst frå aktiva

Gjennomsnittlig inntekt frå aktiva har sidan 2018 vore på over 3 millionar kroner, og sjølv med eit venta negativt resultat frå 2022 vil inntekta gjennomsnittleg vera over 2 millionar. Det vert derfor budsjettert med 1 million kroner i inntekt frå aktiva, eit forsiktig anslag målt opp mot historisk inntekt og kva ein burde forventa av gevinst frå eit slikt fond. At fondet også blir større i 2022 burde tilseie at dette er et realistisk anslag.

Note 21: Reduksjon i eigedomsskatt for næring

Per 2022 er eigedomsskatten på næringseigedom i Vaksdal 7 promille, noko som er høgaste moglege nivå på landsbasis. Når ein samanliknar med andre relevante kommunar i distriktet og langs E16 er Vaksdal ein kommune som er kostbar å etablere seg i for næringsdrivande. Skattesatsen vert derfor redusert til 6 promille.

Mål med tiltaket er å gjere det meir attraktivt å etablere seg som næringsaktør i Vaksdal. Skattenivået skal reduserast for å visa at Vaksdal ynskjer å letta skattebyrda for eksisterande bedrifter, samt at kommunen vert meir attraktiv for nyetablerarar. Dette tiltaket gjeld ikkje kraftanlegg omfatta av særkattereglane i petroleum, som vil ha same skattenivå som tidlegare.

Del 4: Verbalforslag

a. Tilsette

Kommunestyret ber om at arbeidstakarorganisasjonane vert involvert så tidleg som mogleg ved forslag budsjett, omorganisering eller organisasjonsendring. Vaksdal kommune har som målsetting at ingen skal seiast opp som følgje av omstillingsprosessar. Eventuell nedbemanning skal først løysast gjennom frivillige avtalar, omplassering til anna arbeid i kommunen eller omskulering – vidareutdanning.

b. Prioriteringar i helse

Kommunestyret ber om at investeringar i velferdsteknologi som fører til redusert belastning på tilsette og auka tryggleik for brukarar vert å prioritera innafor budsjettet i 2023. Fokus i Helse og meistring i 2023 skal i tillegg vera å få redusert kostnader knytt til bruk av vikarbyrå.

c. Friplassar i kulturskulen

Kommunestyret ber om at det vert tilbydd fem gratis plassar i kulturskulen. Tiltaket vert gjennomført så langt det er ledig kapasitet, og ved eventuelle ekstrakostnader skal administrasjonen koma tilbake med ei sak i første tertial.

d. Marknadsføring sommarjobb bedrifter

Kommunestyret ber om at Sommarjobb i bedrifter-tiltaket vert marknadsført i kommunen sine sosiale kanalar samt i lokalaviser.

“Sommarjobb i bedrifter” er eit permanent tiltak i Vaksdal og fortset i 2023. Tiltaket er primært meint for ungdom mellom 16 og 18 år. I 2022 vart det sagt at det berre var ein søkjar, men det verka som det var lite opplyst om ordninga. I 2023 må det difor informerast betre, t.d. gjennom kommunen sine nettsider og sosiale kanalar, Vaksdal Næringsråd bør kontaktast og avisannonser skal vurderast. Målet er at det avsette beløpet vert brukt fullt ut.

e. Heimetenesta – tilpassa oppmøtestad

Vaksdal kommune er langstrakt. Fleire av våre tilsette i heimetenesta køyrer langt i jobb, og mange køyrer også langt til oppmøtestad. Teknologiske hjelpemiddel gjer at me ikkje treng møtast kvar dag for å kunne utføre arbeidet vårt.

Kommunestyret ber om at det i 2023 vert lagt til rette for tilpassa oppmøtestad for tilsette. Korleis dette vert løyst skal rapporterast saman med Tertialrapport 1.

f. Rullerande opptak barnehage

Kommunestyret ber administrasjonen innan 1. mars kome med sak om rullerande (fortløpande) eller fleire opptak i barnehagane. Saka skal innehalde konsekvensar for økonomi og personal. Målet er å kunne tilby barnehageplassar heile året og ta godt imot flyktningar som treng barnehageplass.

g. Kommunale bustader

Kommunestyret ber administrasjonen innan juni 2023 kome med oppfølging av følgjande punkt i sak 70/20:

“Kommunestyret ber om at det vert utarbeida sak om trong for kommunale bustader i 2021. (2023) Ei slik sak må ta omsyn til geografisk spreing, type bustader og status for kommunale bustader i dag” I tillegg ber kommunestyret om at saka og inneheld eventuelt sal av kommunale bustader, omdisponering og moglegheiter for leige til eige i vår kommune.

h. Trafikksikker kommune

Kommunestyret ber om at det vert utarbeida ei prioritert liste over behov for vegljøs på kommunale vegar. Denne skal innehalde oversikt over særleg farlege punkt, samt omsyn til skuleveg. Her bør det takast omsyn til innspel frå Barnetråkk-innspele gjennomført ved skulane i kommunen, samt tidlegare innmeldte behov.

i. Vikavegen nedre del

Kommunestyret ber om at det snarast vert gjort ei vurdering av vegfundamentet i nedre del av Vikavegen. Det kjem fleire meldingar om bekymring i høve utgliding av vegen. Då det ikkje er omkøyringsmoglegheiter hastar det å få kartlagt tilhøva her og eventuelt sett i gong tiltak.

j. Digitalisering, innovasjon og samfunn

Kommunestyret ber administrasjonen om å gå gjennom stillingar innanfor reinhald og teknisk drift for å vurdere om me har dei ressursane me treng framover. Rammene har endra seg dei siste åra med nye bygg og tenester. Kommunestyret ber om ei sak tidleg i 2023 der ein vurderer -om oppgåvene er i samsvar med ressursane -vil det vera tenleg å auke tal stillingar og utføre fleire oppgåver i eigen regi? Kommunestyret ventar sak til behandling før ein vurderer kutt i stillingar som omtalt i kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett.

k. Serviceline i Vaksdal kommune.

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide ei sak i 2023 om oppretting av serviceline i kommunen etter modell av servicelina i Bergen og/eller rosa buss i Oslo. Saka skal og sjå på om det er mogleg innanfor rutepakka i Vaksdal kommune og opprette serviceline saman med kollektivselskapet.

l. Løypemelding

Kommunestyret ber om at budsjettvedtaka vert rapportert på i kommunestyremøte i juni.

Tilleggsframlegg frå Boris Groth (FRP) på vegner av FRP:

Tilleggsframlegg: Budsjettendring for kommunebudsjett 2023:

Brannvern – styrking av kompetanse for å innfri lovkrav Kr 1000000,-

Det skal rapporterast tilbake til politisk nivå innan budsjettprosess 2024 om kommunen er/blir ajour med kompetansekrava innan utgangen av 2024.

Inndekning: Bruk av disposisjonsfond Kr 1000000,-

Røysting:

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Endringsforslag frå Thor Andersen (AP) fekk 2 (AP) mot 5 (Sp, SV, Frp, H) røystar og falt.

Endringsforslag frå Erlend Hesjedal Johannessen (H) på vegner av SP, SV og Høgre, fekk 5 (Sp, SV, Frp, H) mot 2 (AP) røystar og vert vedteke.

Tilleggsframlegg frå Boris Groth (FRP) fekk 5 (Sp, SV, Frp, H) mot 2 (AP) røystar og vert vedteke.

FPØ - sak 87/2022 Vedtak/Tilråding:

1. Kommunestyret godkjenner årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 for Vaksdal kommune slik det ligg føre med spesifikasjon av drifts- og investeringsbudsjett. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele nettoramman innfor tenesteområda, og kan gjere budsjettendringar innfor områda som ein del av den løpande drifta som ikkje er av prinsipiell karakter.
2. Skatt på inntekt og formue vert skriven ut etter dei til kvar tid gjeldande reglar.
3. I medhald av eigedomsskattelova § 2 og §3a vert det skriva ut eigedomsskatt på faste eigedomar i heile kommunen i 2023. Alminneleg eigedomsskattesats vert sett til 7 promille i 2023 med unntak av eigedomsskatt for bustad- og fritidseigedomar som vert sett til 3,2 promille. Botnfrådrag for bustaddelen på eigedomar vert sett til kr 0,-. Reduksjonsfaktor på 30 % er tatt inn. For kraftanlegg vert § 8B i eigedomsskattelova lagt til grunn. For eigedom eigd av stiftingar og institusjonar med allmenntilgjort formål, som er ført opp på eigedomsskattekontoret si liste av 26.02.2010, vert det i medhald av § 7a gjeve fritak for eigedomsskatt. Fritak vert gjeve i 10 år for nye bygningar som heilt eller delvis vert nytta til husvære jf §7c. Eigedomsskatten for 2023 forfell til betaling i 4 terminar saman med kommunale avgifter, med unntak av private hushaldningar som kan velje fleksible betalingsterminar.
4. Kommunestyret godkjenner ei investeringsramme på kr 95.550.000,- i 2023. Kommunedirektør får fullmakt til låneopptak i Husbanken av kr 6.000.000,- til vidare utlån av formidlingslån i 2023. Alle lån i kommunen sin låneportefølje kan refinansierast i budsjettåret 2023. Kommunedirektøren har i samsvar med finansreglementet fullmakt til å godkjenne mogeleg refinansiering av låna og lånevilkåra.
5. Kommunedirektør får fullmakt til å redigere, rette feil og innarbeide kommunestyret sine vedtekte framlegg. Ajourført budsjettdokument vert lagt fram for Formannskapet.
6. Gebyr og betalingssatsar etter «Vedlegg – Betalingssatsar 2023» vert godkjent. Nye betalingssatsar og avgifter vert gjort gjeldande frå 01.01.2023, med mindre lov eller forskrift set andre fristar.
7. Lokal forskrift om gebyr for sakshandsaming vert vedtatt med heimel i plan- og bygningslova § 33-1, matrikellova § 32, eigarseksjonslova §§ 7, 14 og 15, ureiningslova § 52a, hamne og farvasslova §§ 6 og 25 samt forvaltningslova § 27a jf forskrift om gebyr for handsaming av konsesjonssaker.

Forskrifta ligg som vedlegg til Årsbudsjett 2023 og vert å kunngjere lokalt.

8. Feie- og tilsynsgebyr for 2023 vert fastsett med heimel i lov av 14.juni 2002 nr. 20 om Brannvern, § 28.

9. Vass- og avlaupsgebyr for 2023 vert fastsett med heimel i Lov om kommunale vass- og avlaupsanlegg (§3), Forskrift om begrensning av forureining (§16) og Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune.

10. Slamtømmegebyr for 2023 vert vedteke i medhald av Forureiningslova §26.

11. Fastsetjing av eigenandeler for 2023 for kommunale helse og omsorgstenester i og utanfor institusjon vert fastsett i samsvar med Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunedirektøren får fullmakt til å gjera unntak frå satsane når særlege tilhøve gjer seg gjeldande.

12. Det kommunale skatteøyret vert vedteke i tråd med nivå i statsbudsjettet kvart år.

13. Overføring til Vaksdal Kyrkjelege Fellesråd for 2023 vert sett til 4.000.000,-, utanom bevilgningar i investeringsbudsjettet.

Budsjett 2023 - Fellesforslag SP, SV og Høgre

I SP, SV og Høgre sitt endringsforslag til kommunedirektøren sitt budsjettforslag for 2023 held partia fram med dei satsingane som tidlegare år har vore prioritert. Born og unge står i sentrum og vert prioritert og det skal framleis satsast på nærings- og arealpolitikk for å utvikla kommunen vidare. Det skal i tillegg prioriterast å byggja vidare gode tenester for innbyggjarane våre, og på å gje dei tilsette rom til å utvikla tilbodet.

Vaksdal kommune er heldige som har gode inntekter frå kraft, og det skal koma innbyggjarane til gode. Det er denne kraftinntekta som har gitt oss høve til å gjera store investeringar i nybygg, og som gjer at kommunen er rigga økonomisk til omstilling. For 2023 er kraftinntektene ekstraordinært høg, og det gjev oss ein moglegheit til å ta nokre ekstra tak og investera i framtida.

I 2023 vert born og unge prioritert. Det forventta nedtrekket innan oppvekst vert redusert, kulturmidlane vert auka, eit inkluderingsfond for born og unge vert oppretta og det skal satsast vidare på sommarjobbar for ungdom i kommunen. Det vert lagt inn midlar til å tilby næringsrik mat til ungdomskulelevane i Vaksdal, eit tiltak som samtidig styrkar AO-senteret. Det skal startast eit forprosjekt av ny barnehage på Dale, samt eit forprosjekt av oppveksttun på Stanghelle i samband med K5-utbygginga.

Det er også funne rom til å oppretthalde 1,4 stilling innan helse. Dette vert å sjå som ein auke i grunnbemanninga i eininga.

I 2023 vert det prioritert å auka satsinga på næringsutvikling, i tråd med næringsplanen kommunestyret vedtok i mai 2022. Arbeidet i Vaksdal Næringssselskap vert styrka med ei ekstraløyving på kr. 500 000,-.

5 millionar kroner skal overførast til Næringsfondet, og det skal opprettast eit nytt breibandsfond på 6 millionar. Eigedomsskatten på nærings eigedom utanfor kraftproduserande sektor blir redusert, og det vert sett av midlar til å investera i næringsareal.

Del 1: Driftsbudsjett

Tiltak- drift

Varig tiltak Eingongstiltak

Vaksdal kommune

Oppvekst og kultur

Redusert nedtrekk 1 900 000 Note 1
Kulturmidler for born og unge 90 000 130 000 Note 2
Folketalsvekst 350 000 Note 3
Ung SoMe 150 000 Note 4
Skulemat på ungdomskulen 650 000 Note 5

Helse og meistring

Redusert nedtrekk 1 000 000 Note 6
Ung i helse 210 000 Note 7
Omsorgsstønad 160 000 Note 8

Andre tiltak

Auke til Vaksdal Næringssselskap 500 000 Note 9
Styrking av næringsfond 5 000 000 Note 10
Breibandfond 6 000 000 Note 11
ENØK-fond 3 000 000 Note 12
Vaskerobot 120 000 Note 13

Sum tiltak drift 3 010 000 16 250 000

Note 1: Redusert nedtrekk skule

Det er ynskjeleg å fortsetta den utviklinga som er gjort i skulane. Ved å redusera nedtrekket vert det sikra nok ressursar til oppfølging av elevar, og gje skulane moglegheit til å vidareutvikla tolærar-systemet.

Note 2: Kulturmidlar til born og unge

I budsjettvedtaket for 2022 oppretta ein kulturmidlar til born og unge. Desse midlane kan brukast til tiltak som kjem born og unge til gode, til dømes til ekstra aktivitet/utgifter til positive tiltak i skulane, barnehagane og i Kulturskulen. Aktivitetsdag for elevar på mellomtrinnet vert vidareført.

I 2023 vert desse midlane auka, og dei skal i tillegg til allerede nevnte tiltak nyttast til etterspurt utbetring av Dalebadet. Det gjeld skjerming av vindauger, som høgaste prioritet, utstyr som til dømes rutsjebane og diverse utstyr til garderobane.

Posisjonspartia ynskjer også å oppretta eit inkluderingsfond på kroner 40 000, som skal dekkja kostnader for påmeldingsavgift, treningsavgifter og utstyr som er naudsynt for å delta i idrett-, kultur-, og andre fritidstilbod. Målet med dette fondet er å sikra at alle born og unge har moglegheit til å delta på ein fritidsaktivitet. Det vert sett eit tak på kr. 2000 per born slik at mange kan få nytte av tilbodet.

Det skal utarbeidast retningslinjer og god informasjon for fondet. Ordninga er gjennomført i andre kommunar og det kan vere nyttig å sjå på retningslinjene dei har utarbeida, til dømes Voss Herad.

Note 3: Folketalsvekst

Å stabilisera og auka folketalet i Vaksdal er eit viktig og avgjerande arbeid kommunen står i. Det vert

sett av midlar til tiltak som skal fremja tilflytting. Nyfødtdgåva vert vidareført.

Note 4: Ung i SoMe

I februar 2022 lanserte Vaksdal kommune nettsida mittvaksdal.no og instagramprofilen mittvaksdal, samt tok i bruk emneknaggen #mittvaksdal. Her finn både innbyggjarar og potensielle tilflyttarar relevant informasjon om bustad, arbeid og fritid i Vaksdal kommune. For å gjera nettsida, emneknaggen og instagramprofilen kjend skal Vaksdal kommune i 2023 engasjera ungdom gjennom Ung i SoMe til å arbeida på oppdrag for kommunen. Komite for folketalsvekst får i oppgåve å utarbeida avtalar for ungdom. Innlegga som vert produsert kan delast i kommunen sine kanalar, og i ungdommane sine kanalar. Komite for folketalsvekst orienterer kommunestyret om Ung i SoMe seinast i kommunestyremøtet i mai.

Note 5: Skulemat på ungdomsskulen

Kommunestyret ber om at det vert innført gratis skulemat tre dagar i veka (114) dagar i skuleåret så raskt som mogleg i 2023. Tiltaket er lagt inn med heilårsverknad frå og med 01.01.2023. Kommunestyret ber om at AO senteret vert leverandør av tenesta med bakgrunn i tilbod som vart presentert 01.11.2022. Det vert lagt opp til ei eiga løysing for Eksingedalen Oppveksttun.

Tiltaket vert evaluert etter at det har vore i drift eit heilt skuleår 23/24 våren 2024.

Note 6: Redusert nedtrekk

Stilling som er foreslått redusert ved ressurscenteret på Vaksdal vert beholden innan helse og omsorg, auke i grunnbemanning.

Note 7: Ung i Helse

Det skal satsast vidare på Ung i Helse, og tiltaket vert no varig. Det blei gjennomført første gong sommaren 2022, og fekk gode tilbakemeldingar frå både brukarane, dei tilsette og ungdommane. Difor vert summen dobla i 2023, slik at endå fleire ungdomar kan få moglegheit til å få sommarjobb.

Intensjonen er å gje lokal ungdom sommarjobb samstundes som ein kan skapa meir aktivitet for dei eldre om sommaren. I tillegg kan det og sjåast på som eit rekrutteringstiltak for framtida.

Note 8: Omsorgsstønad

Sats for omsorgsstønad vert auka i 2023 med 160 000 kr, eller omlag 40 kr. pr time. I 2023 skal nye retningsliner for omsorgsstønad handsamast i utval for Levekår. Timesats for omsorgsstønad skal regulerast etter årleg lønsoppgjjer frå og med 2023.

Note 9: Vaksdal Næringssselskap

I svært mange år har den årlege løyvinga til VNS vore på 1.000.000 kroner. Dette beløpet har ikkje blitt justert, og nye vedtekter, snart ny styresamansetting og ny giv, bør gje grobotn for nye tiltak som vil krevja midlar. Det vert sett av 500.000 kroner frå næringsfondet for å styrka arbeidet selskapet skal gjera framover.

Note 10: Næringsfond

I 2022 vart næringsfondet slått saman med Landbruksfondet og gjort søkbart. I eit år med ekstra høg inntekt frå konsesjonskraft er det rett å styrke næringsfondet, og med det styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling i kommunen.

Note 11: Breibandsfond

Om me skal nå måla om tenleg breiband til heile kommunen i 2025, må breibandsplanen følgast opp med midlar. Estimert behov er 2 millionar i året dei neste tre åra, og derfor oppretter me eit breibandfond som skal dekke inn dette behovet. Me ser på full breibandsdekning i heile kommunen som svært viktig om me skal oppnå vekst i folketalet.

Note 12: Lokalt ENØK-fond

Kommunestyret ber administrasjonen utarbeide retningsliner slik at innbyggjarar i Vaksdal kommune kan søke om støtte til energisparande tiltak i primærbustad. Støtta skal vere bagatellmessig og grense oppad til kr. 20 000 kroner pr. husstand. Tiltak som kan gje støtte er:

- Luft til luft varmepumpe
- Solcellepanel
- Skifte av vindauger/dør
- Etterisolering

Ordninga skal i første omgang gjelde eit år fom. 01.01.2023 Støtta vert utbetalt etterskotsvis mot kvittering. Ordninga kjem som eit tillegg til eventuelle statlege ordningar.

Note 13: Vaskerobot

Kommunen må modernisera seg på alle områder, også innan reinhald. Kapasiteta på området er knapp, men ein kan nytta teknologi for å lette arbeidsmengda. For å frigje kapasitet til vask andre stader, ynskjer ein å gjennomføra eit prøveprosjekt med vaskerobot på ein eigna plass i kommunen. Det kan til dømes vera Turbinen eller annan høveleg stad. Det vert sett av pengar til å leiga ein vaskerobot i 2023, slik at ein får prøvd ut korleis dette fungerer.

Del 2: Investeringar

Tiltak - investeringar 2023 2024

Opparbeiding av næringsareal 10 000 000 Note 14

ENØK-tiltak kommunale bygg 1 000 000 Note 15

Prosjekt ny barnehage og nye omsorgsbustader på Dale 350 000 15 000 000 Note 16

Prosjekt oppvekstun på Stanghelle 350 000 Note 17

Trafikksikker kommune - vegljøs skuleveg 1 000 000 Note 18

Sum tiltak investeringar 12 700 000 15 000 000

Note 14: Opparbeiding av næringsareal

Det skal setjast av 10.000.000 kroner til opparbeiding av næringsareal i Vaksdal. Arealet skal bli planert, og infrastruktur skal vera klart med VVA til tomtegrensa.

Arealet skal klargjerast for sal til næringsdrivande og marknadsførast.

Arealet skal leggjast ut for sal med mål om å dekkja inn investeringskostnadene, samstundes skal det takast omsyn til kostnader for tilsvarande tomter i nærliggjande kommunar samt andre kommunar langs E16, som er naturleg å samanlikna med.

Målet er å få flest mogleg kvadratmeter opparbeida næringsareal for investert beløp, men prioriterte område er: 1. Dalegarden, 2. Norrdalen, 3. Kommunal eigd tomt ved sidan av ny brannstasjon på Vaksdal. 4. Stanghelle Kai.

Note 15: ENØK-tiltak kommunale bygg

Vaksdal kommune må redusera straumforbruket, og må sjå på tiltak som solceller og andre ENØK-tiltak. Det vert sett av pengar i budsjettet for 2023 til å utgreia kva potensiale kommunen har innanfor ENØK-tiltak i kommunale bygg. Resterande beløp skal nyttast til å starta på tiltak som vert peika på i utgreiinga.

Note 16: Moglegheitsstudie/forprosjekt ny Dale Barnehage/ Elvavegen

Dale Barnehage har sårt behov for oppgradering, og det same har omsorgsbustadane i Elvavegen. I ei studie skal dei to behova sjåast i samanheng, og det skal gjennomførast eit forprosjekt for eit kombinasjonsbygg som inkluderer både barnehage og omsorgsbustadar.

Målet med prosjektet er å få til ei betre løysing for barnehageborna på Dale. Samtidig ynskjer ein å få vurdert moglegheita for betre og meir tilpassa bustader for bebuarar i Elvavegen.

Prinsipp for forstudia:

- Eit nytt bygg vert utgreia for bygging på Dale, fortrinnsvis på branntomta ved Messehagen, men ein kan og sjå på andre ledige areal.
- Det skal leggjast opp til eit energieffektivt bygg, og ein skal sjå på moglegheita for å byggja i miljøvenleg materiale.

Kommunestyret ber om at det vert utarbeida eit mandat for forprosjektet, som skal leggjast fram til handsaming i Formannskapet i fyrste kvartal 2023. Det vert sett av 350 000 kroner til forprosjektet.

Det vert i tillegg sett av 15 000 000 i økonomiplanperioden som delfinansiering av prosjektet. Eventuell resterande finansiering vert handsama når forprosjektet er ferdig.

Note 17: Forprosjekt oppveksttun på Stanghelle

Dagens barnehage på Stanghelle vil bli stengt i byggeperiode for K5, og vil mista mykje av utearealet etter endt bygging. Samtidig har Stanghelle skule behov for oppgradering. For å nytta arealet ved Stanghelle skule best mogleg, og for å sikra god drift, så må ein sjå dette i samanheng. Kommunestyret ber om at det vert utarbeida mandat for forprosjekt "Oppveksttun Stanghelle" og at dette kan handsamast i Formannskapet i fyrste kvartal 2023. Det vert sett av 350 000 kroner til forprosjektet.

Note 18: Trafikksikker kommune - vegljøs skuleveg

Det vert sett av 1 million kroner til vegljøs på kommunal skuleveg på Straume og Stamnes. Kommunestyret ber om at prosessen vert starta og eventuell meirkostnad vert lagt fram for kommunestyret.

Del 2: Saldering og omdisponering

2023 2024

Bruk av disposisjonsfond 31 660 000 15 000 000 Note 19

Gevinst frå aktiva 1 000 000 Note 20

Mindreinntekt eigedomsskatt på næring -700 000 Note 21

Sum auka ramme 31 960 000 15 000 000

Sum disponert til drift 19 260 000

Sum disponert til investeringar 12 700 000 15 000 000

Note 19: Bruk av disposisjonsfond

Med ekstra store inntekter i 2022 vert det prioritert å omdisponere delar av midlane i framtidsretta tiltak både i 2023 og seinare i økonomiplanperioda.

Note 20: Gevinst frå aktiva

Gjennomsnittlig inntekt frå aktiva har sidan 2018 vore på over 3 millionar kroner, og sjølv med eit venta negativt resultat frå 2022 vil inntekta gjennomsnittleg vera over 2 millionar. Det vert derfor budsjettert med 1 million kroner i inntekt frå aktiva, eit forsiktig anslag målt opp mot historisk inntekt og kva ein burde forventa av gevinst frå eit slikt fond. At fondet også blir større i 2022 burde tilseie at dette er et realistisk anslag.

Note 21: Reduksjon i eigedomsskatt for næring

Per 2022 er eigedomsskatten på næringseigedom i Vaksdal 7 promille, noko som er høgaste moglege nivå på landsbasis. Når ein samanliknar med andre relevante kommunar i distriktet og langs E16 er Vaksdal ein kommune som er kostbar å etablere seg i for næringsdrivande. Skattesatsen vert derfor redusert til 6 promille.

Mål med tiltaket er å gjere det meir attraktivt å etablere seg som næringsaktør i Vaksdal. Skattenivået skal reduserast for å visa at Vaksdal ynskjer å letta skattebyrda for eksisterande bedrifter, samt at kommunen vert meir attraktiv for nyetablerarar. Dette tiltaket gjeld ikkje kraftanlegg omfatta av særkattereglane i petroleum, som vil ha same skattenivå som tidlegare.

Del 4: Verbalforslag

a. Tilsette

Kommunestyret ber om at arbeidstakarorganisasjonane vert involvert så tidleg som mogleg ved

forslag budsjett, omorganisering eller organisasjonsendring. Vaksdal kommune har som målsetting at ingen skal seiast opp som følgje av omstillingsprosessar. Eventuell nedbemanning skal først løysast gjennom frivillige avtalar, omplassering til anna arbeid i kommunen eller omskulering – vidareutdanning.

b. Prioriteringar i helse

Kommunestyret ber om at investeringar i velferdsteknologi som fører til redusert belastning på tilsette og auka tryggleik for brukarar vert å prioritera innafor budsjettet i 2023.

Fokus i Helse og meistring i 2023 skal i tillegg vera å få redusert kostnadar knytt til bruk av vikarbyrå.

c. Friplassar i kulturskulen

Kommunestyret ber om at det vert tilbydd fem gratis plassar i kulturskulen.

Tiltaket vert gjennomført så langt det er ledig kapasitet, og ved eventuelle ekstrakostnadar skal administrasjonen koma tilbake med ei sak i første tertial.

d. Marknadsføring sommarjobb bedrifter

Kommunestyret ber om at Somarjobb i bedrifter-tiltaket vert marknadsført i kommunen sine sosiale kanalar samt i lokalaviser.

“Sommarjobb i bedrifter” er eit permanent tiltak i Vaksdal og fortset i 2023. Tiltaket er primært meint for ungdom mellom 16 og 18 år. I 2022 vart det sagt at det berre var ein søkjar, men det verka som det var lite opplyst om ordninga. I 2023 må det difor informerast betre, t.d. gjennom kommunen sine nettsider og sosiale kanalar, Vaksdal Næringsråd bør kontaktast og avisannonser skal vurderast. Målet er at det avsette beløpet vert brukt fullt ut.

e. Heimetenesta – tilpassa oppmøtestad

Vaksdal kommune er langstrakt. Fleire av våre tilsette i heimetenesta køyrer langt i jobb, og mange køyrer også langt til oppmøtestad. Teknologiske hjelpemiddel gjer at me ikkje treng møtast kvar dag for å kunne utføre arbeidet vårt.

Kommunestyret ber om at det i 2023 vert lagt til rette for tilpassa oppmøtestad for tilsette. Korleis dette vert løyst skal rapporterast saman med Tertialrapport 1.

f. Rullerande opptak barnehage

Kommunestyret ber administrasjonen innan 1. mars kome med sak om rullerande (fortløpande) eller fleire opptak i barnehagane. Saka skal innehalde konsekvensar for økonomi og personal. Målet er å kunne tilby barnehageplassar heile året og ta godt imot flyktningar som treng barnehageplass.

g. Kommunale bustader

Kommunestyret ber administrasjonen innan juni 2023 kome med oppfølging av følgjande punkt i sak 70/20:

“Kommunestyret ber om at det vert utarbeida sak om trong for kommunale bustader i 2021. (2023) Ei slik sak må ta omsyn til geografisk spreing, type bustader og status for kommunale bustader i dag” I tillegg ber kommunestyret om at saka og inneheld eventuelt sal av kommunale bustader, omdisponering og moglegheiter for leige til eige i vår kommune.

h. Trafikksikker kommune

Kommunestyret ber om at det vert utarbeida ei prioritert liste over behov for vegljøs på kommunale vegar. Denne skal innehalde oversikt over særleg farlege punkt, samt omsyn til skuleveg. Her bør det takast omsyn til innspel frå Barnetråkk-innspel gjennomført ved skulane i kommunen, samt tidlegare innmeldte behov.

i. Vikavegen nedre del

Kommunestyret ber om at det snarast vert gjort ei vurdering av vegfundamentet i nedre del av Vikavegen. Det kjem fleire meldingar om bekymring i høve utgliding av vegen. Då det ikkje er omkøyringsmogelegheiter hastar det å få kartlagt tilhøva her og eventuelt sett i gong tiltak.

j. Digitalisering, innovasjon og samfunn

Kommunestyret ber administrasjonen om å gå gjennom stillingar innanfor reinhald og teknisk drift for å vurdere om me har dei ressursane me treng framover. Rammene har endra seg dei siste åra med nye bygg og tenester. Kommunestyret ber om ei sak tidleg i 2023 der ein vurderer
-om oppgåvene er i samsvar med ressursane
-vil det vera tenleg å auke tal stillingar og utføre fleire oppgåver i eigen regi?
Kommunestyret ventar sak til behandling før ein vurderer kutt i stillingar som omtalt i kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett.

k. Serviceline i Vaksdal kommune.

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide ei sak i 2023 om oppretting av serviceline i kommunen etter modell av servicelina i Bergen og/eller rosa buss i Oslo. Saka skal og sjå på om det er mogleg innanfor rutepakka i Vaksdal kommune og opprette serviceline saman med kollektivselskapet.

l. Løypemelding

Kommunestyret ber om at budsjettvedtaka vert rapportert på i kommunestyremøte i juni.

Tilleggsframlegg frå Boris Groth (FRP) på vegner av FRP:

Budsjettendring for kommunebudsjett 2023:

Brannvern – styrking av kompetanse for å innfri lovkrav Kr 1000000,-

Det skal rapporterast tilbake til politisk nivå innan budsjettprosess 2024 om kommunen er/blir ajour med kompetansekrava innan utgangen av 2024.

Inndekning: Bruk av disposisjonsfond Kr 1000000,-

Behandling:

Amalie Johnsen Lund (H) presenterer endringsforslag frå SP, SV og Høgre.

Thor Andersen (AP) presenterer endringsforslag frå AP.

Boris Groth (FRP) presenterer tilleggsforslag frå FRP.

Lillian Seim (Arbeidstakarrepresentant) presenterer tilleggsforslag frå fagforbundet.

Nina Johnsen (Arbeidstakarrepresentant) presenterer ein uttale ho har fått av fagleiar på reinhald.

Røysting:

Administrasjonsutvalet tok budsjettet til orientering.

Forslag frå fagforbund: 6 stemmer for (AP, SP, arbeidstakarrepresentantar), 4 stemmer mot (SV, H, FRP) og vart vedteke.

ADM - sak 21/2022 Vedtak/Tilråding:

Tilleggsforslag frå Lillian Seim på vegner av Fagforbundet:

Fagforbundet ber om at arbeidstakarorganisasjonane vert involvert så tidleg som mogleg ved føreslag budsjett, omorganisering eller organisasjonsendring.

Vaksdal kommune skal ikkje nytta seg av Arbeidsmiljøloven si opning for midlertidige tilsetjingar, men tilsetje i faste stillingar.

Arbeidet med heile faste stillingar skal intensiveres.

Ingen arbeidstakara skal bli sagt opp eller få reduserte stillingar som fylgje av omstillingar/nedbemanning i 2023.

Vaksdal kommune

Orienteringar:

Einingsleiar Randi Solveig Pedersen orienterar om sjukefråvær i Vaksdal kommune.

Spørsmål:

Lillian Seim (Arbeidstakarrepresentant)

-Spørsmål om Utdanningsforbundet kan stille i AMU og Administrasjonsutvalet fram til NSF har fått hovetillitsvald på plass.

Ordførar og Kommunedirektør svarar.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
03/2023	Administrasjonsutvalet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Rikke Haagensen	FE-033	22/1461

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tekne til orientering.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
04/2023	Administrasjonsutvalet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Randi Solveig Pedersen	FE-400	22/659

Gjennomgang av kommunen sitt behov for lærlingar i alle sektorer

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

- Saka vert godkjend slik den ligg føre
- Vaksdal kommune auker godtgjersle for instruktørar til kr 950,- pr. mnd
- Vaksdal kommune søker om å verte godkjend lærebedrift i kontorfaget og i byggfaget.

Frå hausten 2024 søker vi etter lærlingar i desse to faga

Bakgrunn for saka:

Saka vart handsama i Administrasjonsutvalet 27.09.2022 – Sak 15/2022

Administrasjonsutvalet gjorde slik vedtak:

- Vaksdal kommune skal fortsatt være ei lærebedrift
- Vi skal ta inn så mange kvalifiserte lærlingar som vi har kapasitet til å følge opp fagleg og innafor budsjetttrammene
- Lærlingane kan være frå vanlege lærlingeløp og frå alternative måter/vegar til fagbrev
- Lærlingane skal fortrinnsvis være innan barne- og ungdomsarbeidarfaget, helsefagarbeidarfaget, byggdriftfaget og kontorfaget
- Det skal leggas til rette, slik at erfarne tilsette ønskjer å være fagleiar for lærlingar
- Vaksdal kommune skal marknadsføre seg som ein god lærlingekommune, kor lærlingane får god rettleiing og oppfølging

Det vert utført ein årleg gjennomgang av kommunen sitt behov for lærlingar i alle sektorer.

Administrasjonsutvalet ber om at utvalet får tilbake saka i første møte i 2023, inklusive slike punkt:

- Godtgjersle og ordningar instruktører inkludert nyrekruttring
- Årleg gjennomgang for fag som er aktuelle for lærlingar
- Styrke arbeidet med ungdomsskulen for å marknadsføre kommunen som lærebedrift
- Opne tilsetningsreglementet for å kunne rekrutterer lærlingar

Generelt om arbeidet med lærlingar

HR/HMT konsulent har fått tildelt oppgåven med å følge opp arbeidet med lærlingar. Dette inkluderer og oppfølging av instruktører.

Det er oppretta ei eiga gruppe i teams for lærlingane. I tillegg er det invitert til fysiske møter. Målet med dette er å få på plass ei arena kor lærlingane kan samarbeide, utveksle erfaringar og lære av kvarandre. Det har vært lite respons på desse møta. Vi er derfor usikre på om det er interesse for ei slik gruppe. Dette vil vi jobbe vidare med å finne ut.

3 tilsette på HR og Hovudtillitsvalte frå fagforbundet har regelmessige møter. Der jobber vi med ideer og rutiner for å få til best mogleg tilrettelegging og oppfølging av lærlingane.

Godtgjersle og ordningar for instruktører inkludert nyrekruttring

3 nye har startet på utdanning/kurs for å verte instruktør for lærlingar. Målet er å få på plass ein større pool med instruktører enn det vi har i dag.

Planen er og å få på plass ein fast møteplass for instruktørane, der dei kan utveksle erfaringar og lære av kvarandre. Alle instruktørane vil verte kalla inn til møte i løpet av vinteren/tidleg vår. Der vil vi diskutere ønskjer og tilrettelegging, slik at dei kan gjere ein best mogleg jobb med oppfølging av lærlingane.

Vi ønskjer å auka godtgjersla til instruktørane. I dag får dei kr 833,- pr. mnd. Dette beløpet har ikkje vært auka sidan 2014. Vi foreslår å auke beløpet til kr 950,- pr. mnd.

Årleg gjennomgang for fag som er aktuelle for lærlingar

I dag har Vaksdal kommune 10 lærlingar. Desse er fordelt med 6 i barne- og ungdomsarbeiderfaget og 4 i helsefagarbeiderfaget.

12 tilsette har tatt teoridelen til fagprøve. Av desse jobber 8 i helse og mestring og 4 jobber i oppvekst. Dei fleste av desse samler timer, slik at dei kan gå opp til fagprøven.

Vi har søkt etter 3 nye lærlingar innafor barne og ungdomsarbeidarfaget og 2 nye innafor helse og omsorgsfaget. Søknadsfristen for desse er 1 mars. Oppstart vert frå hausten 2023.

Vaksdal kommune vart i januar 2023 godkjent lærlingebedrift for reinhaldsfaget. Vi har 2 tilsette på reinhald som samler timer. Dei starter å ta teorien så snart som mogleg. Frå hausten 2024 vil vi søke etter ordinære lærlingar i reinhaldsfaget.

Eining Samfunn har sagt dei på sikt ønskjer å ta inn lærlingar i byggfaget. Pr. i dag har eininga ikkje kapasitet til å følge opp ei slik ordning. Dei må og verte godkjend lærlingebedrift før dei kan ta inn lærlingar. Vi satser på å få på plass slik godkjenning og ta inn ein lærling frå hausten 2024.

HR, organisasjonsutvikling og Innbyggjarservice kan og ta inn ein lærling i kontorfaget frå hausten 2024. Før vi gjer dette må vi søke om ny godkjenning som lærebedrift i faget.

Styrke arbeidet med ungdomsskolen for å marknadsføre kommunen som lærebedrift

Den 12.01.2022 hadde Vaksdal kommune stand på utdanningsmessa i Turbinen. Her var 2 tilsette frå HR representert. Dei oppfordra skuleelevane til å kome og stille spørsmål, samt få rettleiing om korleis dei kan ta fagbrev. Det var og mogleg, for dei som ønskja det, å skrive seg på liste for å teste ut korleis det er å være lærling for ein dag. 7 elever har sagt dei ønskjer å prøve dette.

HR og HTV har godt samarbeid med rektor på skulen. Dei har møter og diskuterer oppfølging av lærlinger, samt uttak av nye.

Ellers marknadsfører vi oss via utlysning etter nye lærlinger. Dette gjer vi på sosiale medier og i andre rekrutteringskanaler.

Opne tilsetningsreglemenet for å kunne rekruttere lærlingar

Lærlingar som har bestått fagprøve kan i dag søke ledige stillinger som fagarbeidar, både fast stillinger og vikariater. Dei vil ha fortrinnsrett til fagarbeidarstillinger framfor dei som ikkje har utdanning.

Vi har ikkje moglegheit til å love dagens lærlingar fast tilsetning før dei er ferdig utdanna. Vi er avhengig av å ha ledige stillinger som dei kan søka på. Ut frå det vi ser av framtidig behov, vil det på sikt være gode moglegheiter for at lærlingar kan få fast tilsetning i kommunen etter endt fagprøve.

Tilsette som samler timer for å gå opp til fagprøve som praksiskandidat, blir prioritert framfor dei som ikkje gjer dette.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
05/2023	Administrasjonsutvalet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Randi Solveig Pedersen	FE-500	22/1315

Inspel til debatthefte II, 2023 - Mellomoppgjeret 2023

Vedlegg:

KS - Debattheft II - 2023. Mellomoppgj,ret 2023

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune gjev følgjande innspel til KS sine 3 spørsmål:

1. Vaksdal kommune ønskjer at deler av den økonomiske ramma blir forhandla lokalt. På denne måten kan vi rette opp lokale utilsikta skjevheiter som har oppstått over tid. Det gjer oss også moglegheit til å gjer prioriteringar som er i tråd med lokal lønspolitikk.
2. Vi ønskjer at det blir satt av lokal pott på 1 – 1,5% av den totale lønsmassen i kapittel 4.
3. Det er ønskjeleg at alle får om lag like store tillegg, men at det blir gjort ei prioritering av sjukepleiarar og andre stillingar med krav om 3 årig høgskule. I tillegg ønskjer vi å prioritere leiarstillingar i kapittel 4 (stillingskode 7451, 7453 og 7951).

**Debattheft II – 2023.
Mellomoppgjeret 2023**

Saksframlegg

KS ynskjer innspel til årets debatthefte «Debattheft II – 2023. Mellomoppgjeret».

KS inviterer kvart år kommunane og fylkeskommunane til å gje innspel til behov og prioriteringar før løn- og tariffavtaleforhandlingar, og til andre dagsaktuelle tema presentert i debattheftet. I år har KS valt å dele heftet i to delar for at det skal kome tydeleg fram kva for nokre innspel me treng i samband med mellomoppgjeret. Dette finn dykk i «debattheftet II – 2023. Mellomoppgjeret 2023», som bør lesast saman med denne saka.

Hovudtariffavtalen gjeld for 2 år fram til 30. april 2024. Forhandlingane i 2023 er difor eit mellomoppgjer der partane sentral berre skal forhandle om lønsreguleringar, og ikkje om andre endringar i Hovudtariffavtalen. Heftet går mellom anna igjennom korleis tariffoppgjeret gjennomførast, og korleis tariff tillegg kan avtalast. Innspelet frå Vaksdal kommune samanstillast av KS Vestland og blir ein viktig del av grunnlaget når KS hovudstyret handsamar og avgjer forhandlingsmandatet for mellomoppgjeret i 2023.

Kommunedirektøren legg i denne saka fram problemstillingane i «Debattheftet II – 2023. Mellomoppgjeret» til politisk handsaming.

KS forhandlar på vegne av kommunesektoren

Alle kommunane og fylkeskommunane i Noreg (unnateke Oslo kommune) har gitt KS fullmakt til å inngå tariffavtalar på våre vegne. Hovudtariffavtalen (HTA) blir vedteke av kommunane gjennom uravstemming. Forhandlingane i 2023 er eit mellomoppgjer, og det fylgjer av KS sine vedtekter for arbeidsgjevarverksemda at resultatata blir vedteke av KS Hovudstyre. Storleiken på kommunesektoren gjer at lønsoppgjera for sektoren har stor innverknad på den samla lønsdanninga i norsk arbeidsliv.

Hovudtariffoppgjeret 2022

Hovudtariffoppgjeret i 2022 ble avslutta med ei meklingsløyning og inngåing av ein ny Hovudtariffavtale frå 1. mai 2022 til 30. april 2024. Tariffavtalen gjeld alle kommunane, fylkeskommunane, og alle arbeidstakarorganisasjonane unnateke Utdanningsforbundet, Skolenes Landsforbund og Norsk Lektorlag. For lærarorganisasjonane vil resultatet av hovudoppgjeret i 2022 avgjerast av Rikslønsnemnda i februar 2023.

Mellomoppgjeret 2023

Vurderingane om behov og prioriteringar før lønsoppgjeret i 2023 gjerast i ei tid med stor økonomisk uvise.

Dei økonomiske føresetnadene er bestemt i Hovudtariffavtalen der det visast til ei økonomisk ramme i frontfaget, lønsutviklinga i samanliknbare tariffområder og den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet.

Før forhandlingane i 2023 er ein del av den økonomiske ramma bunden opp i avtalte tariff tillegg frå 1.1.2023, overheng og glidning. Kor mykje som faktisk er bunde opp kan KS fyrst rekna på når Rikslønsnemndas orskurd føreligg. Det betyr at det er uvisse kring kor mykje som faktisk vil vere disponibel økonomi i vårens forhandlingar.

Gjennom systemet for løn i HTA får om lag ni av ti tilsette størsteparten av si løn fastsett i sentrale forhandlingar gjennom HTA kapittel 4. Debattheft II s. 7 og 8 skildrar lønssystemet og stillingsstrukturen. I debattheft II side 18 går me igjennom dei ulike måtane dei sentrale partane kan avtale å bruke disponible lønsmidlar på.

Kommunens egne vurderingar

Tre spørsmål KS ynskjer å få utdjupa:

1. Bør den økonomiske ramma i mellomoppgjeret fordelast sentralt, eller bør delar av den forhandlast lokalt, ut i frå lokale behov og prioriteringar?
2. Om det vert sett av midlar til lokale forhandlingar, kor stor bør potten i så fall vere?
3. Om ramma fordelast sentralt:
 - Er det ynskjeleg at alle tilsette får omlag like store tillegg eller er det ynskjeleg med ei tydelegare prioritering av enkelte grupper framfor andre?
 - Om enkelte grupper skal prioriterast, kva stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn bør i så fall få størst tillegg?
 - Om enkelte grupper skal prioriterast, kva stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn bør i så fall få størst tillegg?

Debattheftet II – 2023 er vedlagt saka.

Kommunedirektøren legg fram fylgjande forslag til svar:

1. Vaksdal kommune ønskjer at deler av den økonomiske ramma blir forhandla lokalt. På denne måten kan vi rette opp lokale utilsikta skjeivheiter som har oppstått over tid. Det gjer oss også moglegheit til å gjer prioriteringar som er i tråd med lokal lønspolitikk.
2. Vi ønskjer at det blir satt av lokal pott på 1 – 1,5% av den totale lønsmassen i kapittel 4.
3. Det er ønskeleg at alle får om lag like store tillegg, men at det blir gjort ei prioritering av sjukepleiarar og andre stillingar med krav om 3 årig høgskule. I tillegg ønskjer vi å prioritere leiarstillingar i kapittel 4 (stillingskode 7451, 7453 og 7951).

Debatthefte II – 2023

Mellomoppgjøret 2023

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON

The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Innhold

05

KS FORHANDLER PÅ VEGNE AV
KOMMUNESEKTOREN

11

HOVEDTARIFFOPPGJØRET
2022

15

MELLOMOPPGJØRET 2023

Kjære folkevalgte

God forankring hos kommuner og fylkeskommuner er en forutsetning for å lykkes som en samlende arbeidsgiverorganisasjon og en relevant interessepolitisk aktør. Hvert år sender vi ut Debattheftet der vi ber dere alle gi innspill. Svarene på spørsmålene vi stiller, og diskusjonene vi har på strategikonferansene og i KS' politiske valgte fylkesmøter og fylkesstyrer, er avgjørende for våre prioriteringer og vårt arbeid fremover.

Alle kommunene og fylkeskommunene, med unntak av Oslo, har gitt KS fullmakt til å forhandle tariffavtaler på deres vegne. For å tydeliggjøre hvor viktig det er med medlemsdialog og forankring av våre tariffpolitiske posisjoner, har vi i valgt å utarbeide et debattheft II som handler om tariffoppgjøret i 2023.

Vi har lagt et krevende hovedtariffoppgjøret i 2022 bak oss. Vi ble enige med 37 av 40 organisasjoner om en ny Hovedtariffavtale som lærerorganisasjonene ikke aksepterte, og gikk til streik. Regjeringen avsluttet streiken med tvungen lønnsnemnd, og Rikslønnsnemnda vil avgjøre tvisten i februar.

Nå er det tid for å rette blikket fremover mot tariffoppgjøret våren 2023. Vår ambisjon er å finne løsninger som ivaretar både partene og kommunenes og fylkeskommunenes prioriteringer, innenfor den økonomiske rammen som frontfagsnormen og kommunenes økonomi tillater.

Årets debattheft I løfter frem store samfunnsutfordringer som vil prege kommunesektoren fremover. Det blir en vedvarende begrenset tilgang på kompetent arbeidskraft og redusert økonomisk handlingsrom.

For å møte disse utfordringene er det behov for raske omstilling og mobilisering av ressurser internt i egen organisasjon og utenfor organisasjonen. Det handler om å verdsette hele laget, som er viktig for å skape gode velferdstjenester. Dette fremtidsbildet er utgangspunkt når mål og prioriteringer for tariffoppgjørene skal fastsettes.

Vi vil oppfordre dere til å behandle debattheft I og II politisk, gjøre vurderinger basert på lokale behov og gi konkrete innspill til forhandlingsmandatet for tariffoppgjøret.

Lykke til med diskusjonene om tariffoppgjøret 2023.

Oslo, november 2022

Lasse Hansen

Lasse Hansen
Administrerende direktør

09-20
(09-20)
Maks 2 timer
not avgift

Behandling av debatheftet og unntak fra offentlighet

Dersom kommunene/fylkeskommunene ser det som hensiktsmessig, kan saksframlegg og vedtak om spørsmål i KS' debathefte II som omhandler tariffoppgjør unntas offentlighet. Offentleglova § 23 gir «Unntak av omsyn til det offentlege sin forhandlingsposisjon m.m.». I forarbeidene til loven heter det at unntaksbestemmelsen er «først og fremst aktuell i lønnsforhandlingar (...)» fordi innsyn kan «svække den strategiske stillinga til organet i den aktuelle saka eller i framtidige saker.»

Det følger videre av Kommune-loven § 11-5 b, at dersom hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og opplysninger i dokumentet kan være unntatt innsyn etter offentlighetslova, så kan kommunen/fylkeskommune vedta å lukke møtet. Hensyn-

et til at kommunenes innspill kan virke inn på KS sin forhandlingsposisjon, kan tilsa at det også foreligger tungtveiende offentlige hensyn for å lukke møte.

Når det foreligger et forhandlings- eller meklingsresultat, er grunnlaget for å unnta dokumentene fra offentlighet som hovedregel ikke lenger til stede.

Representanter for de ansatte har ifølge kommune-loven (§ 13-4) «ikke rett til å delta i behandlingen av saker som gjelder arbeidsgivers forberedelser av forhandlinger med arbeidstakere, arbeidskonflikter, rettsvister med arbeidstakerorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler». Dette gjelder også dersom partssammensatt utvalg skal behandle debathefte II.

KS forhandler på vegne av kommunesektoren

KS forhandler lønns- og arbeidsvilkår for nesten 500 000 ansatte. Ansatte i kommuner og fylkeskommuner utgjør om lag 20 prosent av de sysselsatte i Norge, og lønnsmassen er på om lag 300 milliarder kroner. Dette gjør KS til den klart største arbeidsgiverorganisasjonen i offentlig sektor og lønnsoppgjørene i KS' tariffområde har stor betydning for den samlede lønnsdannelsen i norsk arbeidsliv.

Hovedtariffavtalen (HTA) er inngått for to år, fra 2022 til 2024. Lønnsoppgjøret i 2023 er derfor et mellomoppgjør, hvor det skal forhandles om lønnsendringer og ikke andre endringer i tariffavtalen.

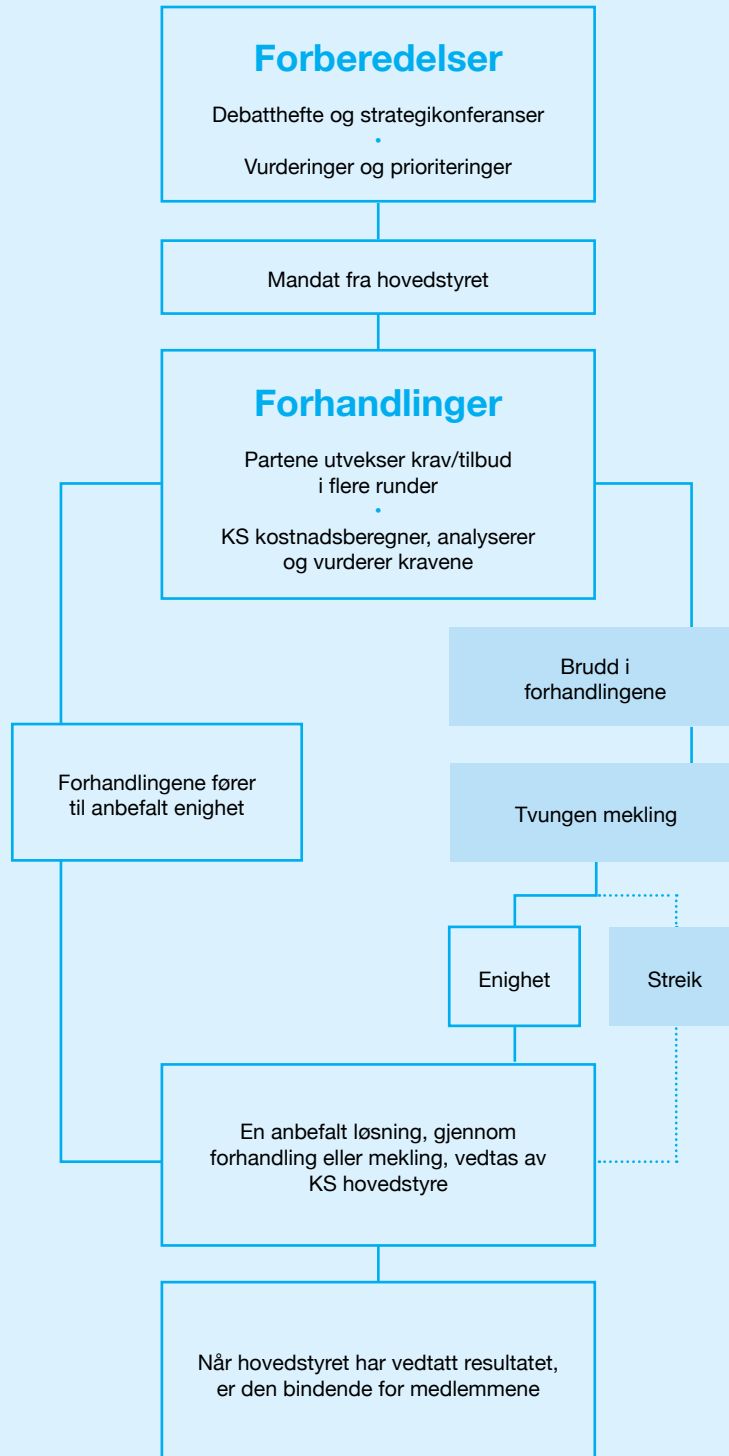
Det er KS' politisk valgte hovedstyre som vedtar forhandlingsmandatet til KS' forhandlere. Det er svært viktig med god forankring blant folkevalgte i kommunene, og på KS' fylkesmøter, slik at vi ivaretar bredden av kommunenes og fylkeskommunenes interesser i tariffoppgjøret.

Veien frem til forhandlingsmandat for mellomoppgjøret i 2023 starter med behandling av dette debattheftene II

i kommuner og fylkeskommuner. Innspill sendes KS i din region. Regionvise sammenstillinger legger grunnlag for drøftinger og vedtak i KS fylkesmøter (eventuelt i KS fylkesstyret). Disse vedtakene blir lagt frem for KS Hovedstyre som et viktig beslutningsgrunnlag når forhandlingsmandatet vedtas.

I 2022 behandlet tre av fire kommuner og alle fylkeskommunene innspill til forhandlingsmandatet i politiske organer. En like stor andel deltok i uravstemningen om resultatet, og alle stemte ja. Det var en rekordstor oppslutning.

Gjennomføring av et mellomoppgjør – i korte trekk

Forhandlingsordningen i KS-området

I KS' tariffområde forhandler KS samtidig med forhandlingssammenslutningene LO Kommune, Unio, YS-kommune og Akademikerne kommune. Disse fire representerer til sammen 40 arbeidstakerorganisasjoner.

KS og forhandlingssammenslutningene forhandler samlet om én felles hovedtariffavtale (HTA). Sammenslutningene anbefaler eller forkaster resultatet av forhandlinger eller mekling. Dersom de forkaster resultatet, kan sammenslutningene velge å streike, slik Unio gjorde i 2021. Selv om sammenslutningene anbefaler resultatet, slik alle fire gjorde i 2022, er hver enkelt organisasjon part i tariffavtalen, og resultatet vedtas eller avvises av disse. Streikeretten ligger dermed både til de fire forhandlings-sammenslutningene og til alle organisasjonene.

Forhandlingsordningen er avtalt i Hovedavtalen. Ved at forhandlingsretten ligger til sammenslutningene vil dette gjøre disse i bedre stand til å koordinere hver enkelt organisasjons krav og få større tyngde til å forhandle frem helhetlige løsninger i tariffoppgjørene. Dersom sammenslutningene i mindre grad ønsker, eller ikke er i stand til, å gi og ta for å inngå samlende og brede løsninger vil dette kunne utfordre forhandlingsmodellen.

Lønnssystemet i KS-området

Gjennom lønssystemet i HTA får om lag ni av ti ansatte størstedelen av sin lønn fastsatt i de sentrale forhandlingene. Lønn til disse ansatte er regulert i HTA kapittel 4.

KS og organisasjonene er blitt enige om et kompetansebasert lønssystem, hvor alle stillinger med likt krav til utdanningslengde har samme minstelønn/garantilønn og får like lønnstillegg i sentrale forhandlinger. Alle stillinger på samme utdanningsnivå utgjør en *stillingsgruppe*, og det er disse gruppernes lønnstillegg de sentrale parter

forhandler om ved tariffoppgjørene. Innenfor hver gruppe er det også en ansiennitetsstige. Ansatte har ofte høyere grunnlønn enn garantilønna. De kan ha fått høyere lønn ved ansettelse, f.eks. grunnet rekrutteringsutfordringer, i lokale lønnsforhandlinger, for kompetanse, eller ekstra ansvar og lignende.

Lønssystemet åpner ikke for sentralt å avtale egne lønnstillegg til enkelte yrkesgrupper innenfor samme stillingsgruppe. I 2019 var eksempelvis blant annet sykepleiere en prioritert gruppe. Som en konsekvens av lønssystemet fikk da alle med 3-årig høgskoleutdanning et lønnsloft, både sykepleiere, barnehagelærere, vernepleiere m.v.

KS og sammenslutningene kan i de sentrale forhandlingene avtale at hele eller deler av den økonomiske rammen skal forhandles lokalt. Da forhandler den enkelte kommune med organisasjonene lokalt om fordeling av potten. Partene lokalt har da mulighet til å avtale høyere lønn til enkelte yrkesgrupper dersom det er nødvendig f.eks. av rekrutteringshensyn.

Ledere og enkelte grupper med høyere akademisk utdanning f.eks. leger, psykologer, jurister og rådgivere forhandler lønn kun lokalt i kommunen. Lokale forhandlingshjemler for disse ansatte ligger i HTA kapittel 3.4 og kapittel 5.

Stillingsgrupper i HTA kapittel 4

	Stillingsgruppe	Antall årsverk	Gjennomsnittlig årslønn pr. 1.12.2021	Eksempler på ulike stillinger innenfor stillingsgruppen	
GRUPPE 1	Stilling uten særskilt krav til utdanning	51 095	434 213	Barnehageassistent Pleiemedarbeider Servicemedarbeider	Renholder SFO-assistent Vaktmester
	Fagarbeiderstilling/ tilsvarende fagarbeiderstilling	92 665	495 708	Helsefagarbeider Barne- og ungdomsarbeider Brannkonstabel Fagarbeider	Konsulent Kokk Sekretær Miljøarbeider
	Stilling med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning (min. 60 fagskolepoeng)	4 745	527 901	Hjelpepleier med fagskoleutdanning Fagarbeider med fagskoleutdanning Brannkonstabel med fagskoleutdanning	
GRUPPE 2	Lærer og Stilling med krav om 3-årig U/H-utdanning (min. 180 studiepoeng)	70 243	560 265	Sykepleier Barnehagelærer Vernepleier Sosionom/sosialkurator Barnevernspedagog	Miljøterapeut Lærer Saksbehandler Bibliotekar Tannpleier
	Adjunkt og Stilling med krav om 4-årig U/H-utdanning (min. 240 studiepoeng)	34 422	578 713	Spesialsykepleier Helsesykepleier Spesialpedagog	Adjunkt Spesialfysioterapeut Klinisk sosionom
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stilling med krav om 5-årig U/H-utdanning (min. 300 studiepoeng)	32 566	619 807	Adjunkt med tilleggsutdanning Stilling med krav om 4-årig spesialutdanning med 1 års nødvendig tilleggsutdanning	
	Lektor og Stilling med krav om mastergrad (min. 300 studiepoeng)	4 539	610 244	Stilling med krav om mastergrad Musikkterapeut	Lektor Logoped
	Lektor med tilleggsutdanning	12 914	671 360	Lektor med tilleggsutdanning	

Tabellen viser stillingsgruppene i KS-området med antall årsverk, gjennomsnittlig lønn, og eksempler på ulike typer stillinger innenfor hver stillingsgruppe

KS slutter opp om frontfagmodellen

Trepartssamarbeidet mellom partene i arbeidslivet og nasjonale myndigheter, om blant annet koordinert lønnsdannelse med frontfagsmodellen, har bidratt til høy sysselsetting, god økonomisk utvikling og høy levestandard i Norge i mange tiår. Denne norske modellen bygger på høy grad av tillit mellom partene og et relativt lavt konfliktnivå.

Frontfagsmodellen innebærer kort sagt at ansatte i industrien som konkurrerer med utenlandske bedrifter, legger normen for lønnsvekst i hele arbeidslivet. Det bidrar til en bærekraftig nasjonal økonomi og sikrer grunnlaget for kommunenes velferdstjenester, som industrien også er avhengig av.

Hvis KS-området og andre tariffområder over tid har høyere lønnsvekst enn frontfaget, gir det en lønns-, pris- og rentespiral som vil svekke den nasjonale økonomien – som igjen vil svekke kommuneøkonomien.

Over tid har modellen fungert godt og sikret små forskjeller i lønnsvekst mellom store tariffområder. I perioden 2014 til 2021 har frontfaget hatt en lønnsvekst på 23,1 prosent mens lønnsveksten i HTA kapittel 4 var 24,0 prosent. De siste fem årene har frontfaget, kommunesektoren som helhet og HTA kapittel 4 hatt tilnærmet lik lønnsvekst.

Årslønnsvekst for ulike perioder

Periode	NHO-bedrifter i industrien – i alt	Kommuneansatte i alt	HTA kapittel 4
2014-2021	23,1 %	24,5 %	24,0 %
2016-2021	14,1 %	13,9 %	13,7 %
2020-2021	3,1 %	2,6 %	2,5 %

Kilde: TBU og TBSK

Hovedtariffoppgjøret 2022

I forkant av tariffoppgjøret 2022 vedtok KS' hovedstyre et forhandlingsmandat basert på politisk vedtatte tilbakemeldinger fra tre fjerdedeler av KS' medlemmer.

Tilbakemeldingene fra kommunene og fylkeskommunene ga følgende hovedsignaler:

- hele laget i kommunesektoren må løftes etter to år med pandemi
- det må tas grep for å rekruttere og beholde viktig kompetanse
- bedre kompensasjon for turnusarbeid

Etter krevende forhandlinger og mekling, kunne både KS og alle de fire forhandlings sammenslutningene anbefale en meklingsløsning som KS mener var en god, samlet løsning. Resultatet ivaretar hele laget av ansatte i kommunene, og tar samtidig grep for bedre å rekruttere og beholde viktig kompetanse.

Alle ansatte fikk sentrale lønnstillegg, og unge og nyutdannede fikk et ekstra lønnsløft. I tillegg vil nå all arbeidserfaring telle med i lønnsansienniteten. Dette vil

styrke kommunenes muligheter til å rekruttere viktige fagfolk. I meklingsløsningen får også ansatte med lengst ansiennitet i stillingsgruppene med lengst utdanning, i hovedsak lærere, et eget lønnstillegg fra 1. januar 2023, i tillegg til lønnstilleggene pr. 1. mai 2022.

Fra 1. januar økes også godtgjøringene for å arbeide natt og helg betydelig. Dette vil styrke kommunenes muligheter til å rekruttere og beholde ansatte som jobber turnus, særlig helsepersonell.

**Les mer om
tariffoppgjøret i 2022:**

[https://www.ks.no/fagomrader/
lonn-og-tariff/tariff-2022/](https://www.ks.no/fagomrader/lonn-og-tariff/tariff-2022/)

Sentrale lønnstillegg ved hovedtariffoppgjøret 2022

Stillingsgruppe	Sentrale lønnstillegg - pr. 1.5.2022						
	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
GRUPPE 1	Stillinger uten særskilt krav til utdanning	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
	Fagarbeiderstillinger/ tilsv. fagarbeiderstillinger	25 300	17 800	14 300	14 300	14 300	14 300
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	25 000	17 800	14 300	14 300	14 300	14 300
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	35 600	24 900	14 700	14 700	14 700	14 700
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	36 000	25 200	14 800	14 800	14 800	15 800
GRUPPE 2	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	30 300	20 300	15 300	15 300	15 300	15 300 + 4 500 (*)
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	31 000	21 200	15 500	15 500	15 500	15 500 + 6 000 (*)
	Lektor med tilleggsutdanning	32 200	21 800	16 100	16 100	16 100	16 100 + 7 500 (*)

(*) Fra 1.1.2023

Enighet med 37 organisasjoner, tre lærerorganisasjoner i streik

Lærerorganisasjonene Utdanningsforbundet, Skolenes landsforbund og Norsk Lektorlag avviste meklingsresultatet, og valgte å streike.

Under streiken ble det gjort flere forsøk på å komme til enighet, og KS strakk seg langt for å komme lærerorganisasjonene i møte, uten å lykkes. KS' handlingsrom var svært begrenset, fordi vi allerede var blitt enige om en løsning med de 37 andre organisasjonene.

Det ble hevdet at lærergruppene har blitt nedprioritert av KS i de sentrale tariffoppgjørene. Det gjennomføres imidlertid ikke egne forhandlinger for lærerne, og lærergruppene får de samme lønnstilleggene som andre ansatte med samme utdanningslengde.

Kvalifiserte lærere er avgjørende for å sikre god utdanning. Opplæringsloven med forskrifter har strenge kompetansekrav for å bli tilsatt som lærer. KS støtter disse kompetansekravene, som også er foreslått videreført i forslag til ny opplæringslov. I henhold til den offisielle statistikken fra Utdanningsdirektoratet, fyller 96 prosent av lærerne i grunnskolen kompetansekravene. Dette tallet har vært nokså stabilt over tid, men det er store variasjoner mellom fylker og mellom kommuner. Undervisningspersonale uten godkjent utdanning som tilsettes i kortere vikariater ved sykdom o.l. kommer i tillegg. De

som ikke fyller kompetansekravene, kan kun tilsettes midlertidig for en kort periode eller på vilkår om å fullføre lærerutdanningen, og kun hvis det ikke er kvalifiserte søkere. KS jobber med tiltak for å styrke laget rundt elevene, redusere omfanget av rapportering og administrativt arbeid, samt andre tiltak for å rekruttere, utvikle og beholde flere kvalifiserte lærere i skolen.

Mellomoppgjøret 2023

Stor økonomisk usikkerhet

Det er for tiden svært stor økonomisk usikkerhet i både internasjonal og norsk økonomi.

Ekstreme energipriser som følge av krigen i Ukraina, uvanlig høy og trolig fortsatt stigende inflasjon, økende rente og foreløpig stramt arbeidsmarked, vil prege norsk og europeisk økonomi fremover.

Prognosene for lønns- og prisvekst fra Norges Bank, Statistisk sentralbyrå (SSB) og regjeringen det siste året har endret seg mye. Om det vil bli en reallønnsvekst eller ikke i 2023 er per nå svært usikkert.

Lønnsvekst, KPI og KPI-JAE

		2022	2023
Regjeringen ¹	Lønnsvekst	3,9	4,2
	KPI	4,8	2,8
	KPI-JAE	3,2	3,1
SSB ²	Lønnsvekst	3,8	4,4
	KPI	5,7	3,5
	KPI-JAE	3,9	3,3
Norges Bank ³	Lønnsvekst	4,0	4,6
	KPI	5,4	4,5
	KPI-JAE	3,7	4,8

KPI – Konsumprisindeks

KPI-JAE – Konsumprisindeks justert for avgiftsendringer og energivarer

¹ Meld. St.1 (2022 – 2023) Nasjonalbudsjettet 2023

² Statistisk sentralbyrå - Økonomiske analyser 3/2022

³ Norges Bank – Pengepolitisk rapport 3/22

Før forhandlingene i 2023 er en del av den økonomiske rammen bundet opp i avtalte tariff tillegg fra 1.1.2023, overheng og glidning. Hvor mye som faktisk er bundet opp, kan vi først beregne når Rikslønnsnemndas kjennelse foreligger.

Kommuneøkonomien utfordres

Usikkerheten i nasjonal og internasjonal økonomi skaper også usikkerhet i kommuneøkonomien. Sterk prisvekst og høyere rente i 2022 vil føre til at kommunesektorens samlede netto driftsresultat faller betydelig, til rundt null, ifølge kommunenes tertialtall.

I budsjettet for 2023 anslår regjeringen selv innstramningen i kommunesektorens kjøpekraft til vel 7 milliarder kroner. Men både SSB og Norges Bank anslår en høyere prisvekst enn regjeringen har lagt til grunn i budsjettet. Hvis deres anslag slår til, vil innstramningen bli mellom 10 og 12 milliarder, viser KS' beregninger.

KS vurderer at det store flertallet av kommuner og fylkeskommuner vil oppleve en klart strammere kommuneøkonomi i 2023, men det vil være store variasjoner.

Lønn er et av flere verktøy i arbeidsgiverpolitikken

Den koordinerte lønnsdannelsen med ansvarlige hovedorganisasjoner som evner å balansere kortsiktige egne behov mot hva som gagnar fellesskapet på kort og lang sikt, er ekstra viktig i usikre tider som nå.

I tariffoppgjørene har KS alltid som mål å forhandle frem en samlet løsning med alle sammenslutningene, som aksepteres av alle organisasjonene. Vi strekker oss langt for å forene sprikende krav til samlende tilbud som

ivaretar alle. Løsningene må samtidig hensynta viktige prioriteringer for kommunene og fylkeskommunene innenfor en forsvarlig økonomi.

Det økonomiske grunnlaget for forhandlingene er bestemt i Hovedtariffavtalen der det vises til økonomisk ramme i frontfaget, lønnsutvikling i sammenlignbare tariffområder og den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet.

Lønn er naturlig nok ett av flere verktøy for å rekruttere og beholde arbeidstakere. Samtidig er kommuner og fylkeskommuner avhengig av hele laget av kompetente og motiverte medarbeidere på alle nivåer – uavhengig av rekrutteringssituasjonen – for å kunne tilby best mulige kommunale tjenester.

De arbeidstakergruppene som kommuner og fylkeskommuner rapporterer størst utfordring med å rekruttere er sykepleiere, leger, psykologer, vernepleiere, ingeniører, helsefagarbeidere og barnehagelærere. Den demografiske utviklingen ventes å forsterke rekrutteringsutfordringene innen helse- og omsorgstjenesten.

KS bruker tall og statistikk for landet som helhet. Det er store variasjoner mellom kommuner, fylkeskommuner og mellom ulike deler av landet. Ved kommunens behandling av innspill til Mellomoppgjøret 2023, bør vurderingene bygge nettopp på egne analyser og vurderinger av utfordringer og behov innenfor de ulike tjenesteområdene.

Konstante spenninger

KS har alltid som mål å komme till enighet med samtlige organisasjoner, samtidig som at kommunenes og fylkeskommunenes viktigste prioriteringer blir ivaretatt, innenfor den totale økonomiske rammen som frontfagsnormen og hensynet til kommunenes og fylkeskommunenes økonomi tillater.

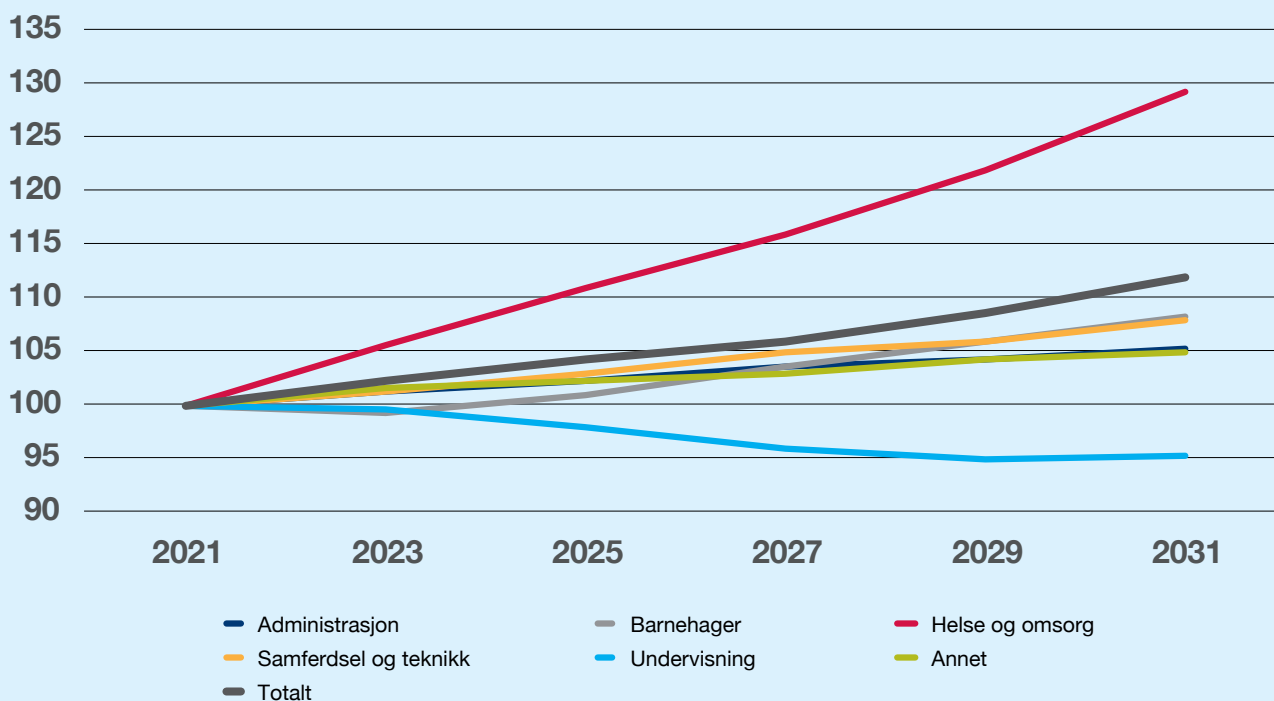
Som illustrasjonen indikerer, det finnes ikke alltid en løsning som ivaretar både organisasjonenes krav, og kommunenes og fylkeskommunenes prioriteringer, innenfor den økonomiske rammen som er til rådighet.

Fremskrevet endring i årsverk 2021 til 2031 pr. sektor

Illustrasjonen nedenfor viser behovet for årsverk per sektor frem mot 2031. Det er store forskjeller i fremtidig behov for årsverk mellom sektorene. Den klart største økningen i årsverksbehov forventes innenfor helse- og omsorg med ca. 45.600 årsverk. Dette tilsvarer en økning på 28,9 prosent. I de andre

sektorene forventes endringen å ligge mellom -4,7 og 8,1 prosent frem mot 2031. Framskrivningene forutsetter at behovet for årsverk øker i tråd med befolkningsutviklingen, og er basert på dagens årsverksinnsats i de ulike sektorene. Framskrivningene tar ikke hensyn til eventuelle endringer i organiseringen av, og kvaliteten i, tjenestene.

Fremskrevet årsverksbehov i kommunesektoren, etter tjenesteområde. Indeks. 2021 = 100.

Kilde: KS' rekrutteringsmodell.

Mellomoppgjør handler som sagt om lønnsreguleringer. Vi har tidligere beskrevet lønssystemet og forhandlingsordningen i KS-området. Her viser vi kort hvilke ulike måter de sentrale parter kan avtale å bruke disponible lønnsmidler på.

Mulighet for lokal pott

Partene kan avtale å avsette lønnsmidler til lokale forhandlinger. Tidligere var det slike lokale «pott»-forhandlinger annet hvert år, men de siste årene er det kun avtalt to ganger, i 2017 og 2021. Selv om lokale lønnsforhandlinger kan være ressurskrevende, er slike forhandlinger viktig for at lokale parter skal kunne gjøre prioriteringer i tråd med lokal lønnspolitikk, og for å bidra til å løse lokale rekrutteringsutfordringer. Med dagens kommuneøkonomi har trolig få kommuner økonomi til å gi ekstra lokale lønnstillegg dersom de sentrale parter ikke har avsatt en lokal lønns-pott.

Mulige profiler for sentrale lønnstillegg

I tariffoppgjør kan sentrale lønnstillegg innrettes på ulike måter. For eksempel kan alle gis et likt kronetillegg. Da får arbeidstakere med lav lønn et høyere tillegg i prosent, og motsatt for arbeidstakere med høy lønn. Et flatt kronetillegg gir en «lavtlønnsprofil».

Det kan også gis ulike kronetillegg til ansatte i ulike stillingsgrupper og/eller ulike ansiennitetstrinn.

Lønnstillegg kan også gis som et likt prosenttillegg til alle. En slik profil vil si at arbeidstakere med lav lønn får lavest tillegg i kroner. Jo høyere lønn en arbeidstaker har, jo høyere blir tillegget målt i kroner. Prosenttillegg kan også variere mellom stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn.

Det er også mulig å gi lønnstillegg som en kombinasjon av prosent- og kronetillegg. Det vil si at alle får det samme tillegget i prosent, men det settes en nedre grense for hva tillegget i kroner kan være.

I 2021 hadde de sentrale lønnstilleggene en tilnærmet prosentprofil, og i tillegg var det avsatt midler til lokale forhandlinger. I 2022 varierte de sentrale lønnstilleggene i prosent mellom stillingsgrupper og ansiennitetstrinn. Målt i kroner økte tilleggene med utdanningsnivå.

Vi avslutter med å gjenta at forhandlingene i 2023 er et mellomoppgjør der partene kun skal forhandle om lønnsreguleringer innenfor handlingsrommet i hovedtariffavtalen. Sentrale lønnstillegg kan gis til alle, likt eller differensiert mellom stillingsgrupper. Ønsker partene mer målrettede lønnstiltak til enkelte yrkesgrupper, gjøres det ved at partene sentralt avsetter lønnsmidler til lokale forhandlinger.

Svar på spørsmålene på neste side er med å legge grunnlag for KS' forhandlingsmandat ved mellomoppgjøret i 2023.

KS SPØR

- 1 Bør den økonomiske rammen i mellomoppgjøret 2023 forhandles sentralt, eller bør deler av den forhandles lokalt, ut fra lokale behov og prioriteringer?
- 2 Hvis det avsettes midler til lokale forhandlinger, hvor stor bør potten i så fall være?
- 3 Hvis rammen fordeles sentralt:
 - Er det ønskelig at alle ansatte får omtrent like store tillegg eller er det ønskelig med en tydeligere prioritering av enkelte grupper framfor andre?
 - Om enkelte grupper skal prioriteres, hvilke stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn bør i så fall få størst tillegg?

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no